

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v Občini Grosuplje

2019

9 INDUSTRIJA, INOVACIJE
INFRASTRUKTURA

6 ČISTA VODA IN
SANITARNA UREDITEV

CILJI
TRAJNOSTNEGA
RAZVOJA

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

REVIZIJSKO POROČILO

Zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v Občini Grosuplje

Številka: 324-6/2018/25

Ljubljana, 2. decembra 2019

Povzetek

Računsko sodišče je revidiralo *učinkovitost poslovanja Občine Grosuplje v delu, ki se nanaša na zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017*. Cilj revizije je bil izrek mnenja o učinkovitosti poslovanja Občine Grosuplje v delu, ki se nanaša na zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017.

Računsko sodišče je ugotavljalo, ali je Občina Grosuplje vzpostavila pogoje za zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ali je spremljala in poročala o izvajanju javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter ali je spremljala in poročala o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Glede učinkovitosti poslovanja Občine Grosuplje v delu, ki se nanaša na zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, računsko sodišče meni, da je občina ravnala *delno učinkovito*.

Občina Grosuplje je v letu 2016 pripravila in sprejela Dolgoročni občinski strateški načrt 2015–2020, v katerem ni opredelila dolgoročnih ciljev in kazalnikov na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, določila pa je projekte oziroma investicije v zvezi z ureditvijo kanalizacijskega omrežja. V Dolgoročni občinski strateški načrt 2015–2020 je vključila analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ki ne vsebuje podatkov o obremenitvi komunalne čistilne naprave, aglomeracijah v občini in opremljenosti posameznih aglomeracij.

V letu 2005 je pripravila in sprejela Operativni program odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda v Občini Grosuplje, v nadaljnjih letih pa ga ni prilagajala spremembam predpisov in spremembam državnega operativnega programa. Novembra 2016 je pripravila Idejne zasnove kanalizacij v Občini Grosuplje, ki jih je sprejel župan, občinski svet pa jih ni niti obravnaval niti sprejel. V teh idejnih zasnovah kanalizacij je opredelila aglomeracije v občini, deloma tudi zahteve in roke glede oskrbovalnih standardov, ni pa opredelila ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, predvidenih virov za financiranje posameznih investicij ter območij izven meja aglomeracij in zahtev, povezanih z njimi. Pri pripravi Idejnih zasnov kanalizacij v Občini Grosuplje je razpolagala s podatki o stanju na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v občini, kljub temu pa iz izvedenih analiz ni v celoti razvidno stanje obstoječe infrastrukture ter ni naveden delež priključenih stavb na kanalizacijsko omrežje in delež opremljenosti nekaterih aglomeracij. V Idejnih zasnovah kanalizacij v Občini Grosuplje ni podrobneje opredelila različnih možnih variant odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode in ni utemeljila oziroma obrazložila optimalnosti izbranih rešitev opremljanja.

Občina Grosuplje v Odloku o proračunu Občine Grosuplje za leto 2017 ni opredelila jasnih ciljev in kazalnikov za merjenje doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, niti

jih ni opredelila v nobenem drugem dokumentu. V letu 2017 je zagotovila sredstva za financiranje infrastrukture gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, odhodke za investicije in investicijsko vzdrževanje je načrtovala v Odloku o proračunu Občine Grosuplje za leto 2017, večletne investicije pa je uvrstila v načrt razvojnih programov za obdobje 2017–2020 (le 1 investicijo na podlagi sprejetega dokumenta identifikacije investicijskega projekta). Na 3 proračunskih postavkah v proračunu in na 3 projektih v načrtu razvojnih programov je načrtovala sredstva za različne investicije, iz obrazložitev proračunskih dokumentov pa ni jasno razvidno, koliko sredstev je bilo načrtovanih in realiziranih za posamezno investicijo. V Odloku o proračunu Občine Grosuplje za leto 2017 je opredelila predvidene vire za financiranje infrastrukture gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, ni pa opredelila namenskih prejemkov za financiranje infrastrukture. Iz Zaključnega računa proračuna Občine Grosuplje za leto 2017 je razvidno, da so bile investicije v infrastrukturo financirane iz občinskega proračuna, za 1 investicijo pa je pridobila tudi sredstva državnega proračuna. Iz proračunskih dokumentov ni razvidna poraba namenskih sredstev za financiranje vseh investicij.

Občinski svet je 5. 6. 2013 sprejel Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode na območju Občine Grosuplje, ki ureja način izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode na območju občine in določa, da gospodarsko javno službo odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode na celotnem območju občine zagotavlja Javno komunalno podjetje Grosuplje, d. o. o. Občina Grosuplje je s tem odlokom večinoma določila vse obvezne storitve in druge naloge javne službe ter ukrepe za njeno izvajanje, ki pa niso povsem prilagojene storitvam, drugim nalogam in ukrepom, opredeljenim v Uredbi o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, veljavni v letu 2017. V odloku je določila tudi prekrške v zvezi z neizpolnjevanjem obveznosti uporabnika javne službe, kar občini omogoča možnost izvajanja dodatnega nadzora na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Občina Grosuplje je od Javnega komunalnega podjetja Grosuplje, d. o. o. pridobila in potrdila Program izvajanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode 2017–2020, ki je vsebinsko ustrezen.

Župan je imenoval odgovorno osebo in določil naloge za spremljanje izvajanja storitev javne službe. Občina Grosuplje od izvajalca javne službe ni zahtevala in ni pridobila poročila, iz katerega bi bile razvidne dejansko opravljene storitve javne službe v letu 2017, je pa v letu 2017 spremljala opravljene storitve javne službe in priključevanje objektov na javno kanalizacijsko omrežje ter vzpostavila sistem, ki občanom omogoča izraziti morebitno nezadovoljstvo z izvajanjem storitev javne službe. Občina Grosuplje občinskemu svetu ni poročala o izvajanju in opravljenih storitvah gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v letu 2017.

Župan je imenoval komisijo za spremljanje izvajanja Dolgoročnega občinskega strateškega načrta 2015–2020 in odgovorno osebo za spremljanje izvedenih nalog in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. Ker Občina Grosuplje v strateških razvojnih dokumentih, izvedbenih dokumentih in proračunskih dokumentih za leto 2017 ni opredelila dolgoročnih oziroma kratkoročnih ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter kazalnikov za merjenje doseganja ciljev, niti ni mogla spremljati njihovega doseganja v letu 2017. Komisija za spremljanje izvajanja Dolgoročnega občinskega strateškega načrta 2015–2020 ni pripravila poročila o spremljanju za leto 2017, je pa vodja Urada za komunalno infrastrukturo na kolegiju poročal o zaključkih Idejnih zasnov kanalizacij v Občini Grosuplje ter o stanju in spremljanju doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja

komunalne odpadne vode za leto 2017. Občina Grosuplje je v letu 2017 spremljala izvedene aktivnosti in doseganje ciljev oziroma rokov na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ni pa podatkov o stanju na dan 31. 12. 2017 primerjala s podatki o stanju na dan 1. 1. 2017 oziroma 31. 12. 2016. V občini je bilo na dan 31. 12. 2017 v celoti opremljenih 12 aglomeracij, delno so bile opremljene 4 aglomeracije, 21 aglomeracij pa je bilo še v celoti neopremljenih. Občina Grosuplje je občinskemu svetu poročala o izvedenih aktivnostih na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017, ni pa mu poročala o stanju in doseganju ciljev na tem področju v letu 2017. Ministrstvu za okolje in prostor je poročala o doseženih oskrbovalnih standardih na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na dan 31. 12. 2016 ter na dan 31. 12. 2017, vendar pa podatki v poročilih niso bili v celoti ustrezni in skladni z navodili Ministrstva za okolje in prostor za poročanje o doseženih oskrbovalnih standardih.

Računsko sodišče je Občini Grosuplje podalo *priporočila* za izboljšanje poslovanja, ni pa zahtevalo predložitve odzivnega poročila, saj je občina med revizijskim postopkom, kjer je bilo mogoče, sprejela ustrezne popravljalne ukrepe za odpravo razkritih neučinkovitosti oziroma ukrepe, ki bodo zmanjšali možnost nastajanja istovrstnih neučinkovitosti v prihodnje.

KAZALO

1. UVOD	9
1.1 OPREDELITEV REVIZIJE.....	9
1.2 PREDSTAVITEV OBČINE	10
1.2.1 Osnovni podatki	10
1.2.2 Odgovorna oseba.....	10
1.2.3 Informacije o sprejetih proračunskih dokumentih.....	10
1.3 PREDSTAVITEV PREDMETA REVIZIJE.....	11
1.3.1 Splošno o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode	11
1.3.2 Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode v občini	14
1.4 REVIZIJSKI PRISTOP	17
1.5 OMEJITVE PRI REVIZIJI.....	18
2. UGOTOVITVE	19
2.1 VZPOSTAVITEV POGOJEV ZA ZAGOTAVLJANJE JAVNE SLUŽBE ODVAJANJA IN ČIŠČENJA KOMUNALNE ODPADNE VODE.....	19
2.1.1 Strateški dokumenti na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.....	19
2.1.2 Izvedbeni dokumenti za doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode	22
2.1.3 Določitev ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode in zagotovitev sredstev za financiranje infrastrukture.....	28
2.1.4 Določitev načina in oblike zagotavljanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter opredelitev nalog, storitev, oskrbovalnih standardov in ukrepov.....	34
2.1.5 Program izvajanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode	38
2.2 SPREMLJANJE IN POROČANJE O IZVAJANJU JAVNE SLUŽBE ODVAJANJA IN ČIŠČENJA KOMUNALNE ODPADNE VODE.....	40
2.2.1 Spremljanje izvajanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode	40
2.2.2 Poročanje občinskemu svetu o izvajanju javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode	44
2.2.3 Vzpostavitev sistema za izražanje morebitnega nezadovoljstva občanov z izvajanjem storitev javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.....	44
2.3 SPREMLJANJE IN POROČANJE O IZVEDENIH AKTIVNOSTIH TER O STANJU IN DOSEGANJU CILJEV NA PODROČJU ODVAJANJA IN ČIŠČENJA KOMUNALNE ODPADNE VODE	45

2.3.1	Spremljanje izvedenih aktivnosti ter stanja in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode	45
2.3.2	Poročanje o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode	54
3.	MNENJE	57
4.	PRIPOROČILA	62
5.	PRILOGE	64

1. UVOD

Revizijo učinkovitosti poslovanja Občine Grosuplje (v nadaljevanju: občina) v delu, ki se nanaša na zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017, smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije². Sklep o izvedbi revizije³ je bil izdan 29. 5. 2018.

Naša pristojnost je, da na podlagi revizije izrečemo mnenje o učinkovitosti poslovanja občine v delu, ki se nanaša na zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017. Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

1.1 Opredelitev revizije

Revizija je bila opredeljena kot revizija smotrnosti poslovanja. Predmet revizije je bilo poslovanje občine v delu, ki se nanaša na zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o učinkovitosti poslovanja občine v delu, ki se nanaša na zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017.

Glede na cilj revizije smo si zastavili glavno revizijsko vprašanje, *ali je bila občina učinkovita pri zagotavljanju javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.*

Oceno učinkovitosti pri zagotavljanju javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode smo presojali na podlagi odgovorov na naslednja revizijska podvprašanja:

- ali je občina vzpostavila pogoje za zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode;
- ali je občina spremljala in poročala o izvajanju javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode;
- ali je občina spremljala in poročala o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

¹ Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Št. 324-6/2018/3.

⁴ Uradni list RS, št. 43/13.

1.2 Predstavitev občine

1.2.1 Osnovni podatki

Podatki o velikosti in organih občine ter prihodkih in odhodkih občine v letu 2017 so prikazani v tabeli 1.

Tabela 1: Podatki o velikosti in organih občine v letu 2017

Število prebivalcev ¹⁾	20.206
Ustanovitev	1994
Organi občine na dan 31. 12. 2017:	
• župan	nepoklicno opravljanje funkcije
podžupan ²⁾	/
• občinski svet	25 članov
• nadzorni odbor	5 članov
Prihodki občine v letu 2017 ³⁾	16.934.439 evrov
Odhodki občine v letu 2017 ³⁾	17.300.879 evrov

Opombe: ¹⁾ Statistični urad Republike Slovenije, SI-Stat podatkovni portal:
[URL: https://pxweb.stat.si/SiStatDb/pxweb/sl/10_Dem_soc/10_Dem_soc__05_prebivalstvo__50_05V10_osebe_stalno_prebivalisce/05V1006S.px/table/tableViewLayout2/], stanje na dan 1. 1. 2018; 7. 10. 2019.

²⁾ Podžupan v skladu z Zakonom o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07-UPB2, 76/08, 79/09, 51/10) ni organ občine, a zaradi popolnosti predstavitve občine navajamo tudi ta podatek.

³⁾ Zaključni račun proračuna Občine Grosuplje za leto 2017 (v nadaljevanju: zaključni račun proračuna občine za leto 2017; Uradni list RS, št. 41/18).

Občina ima 10 krajevnih skupnosti, ki so pravne osebe javnega prava. Je ustanoviteljica 5 javnih zavodov ter soustanoviteljica 3 javnih zavodov in javnega podjetja.

1.2.2 Odgovorna oseba

Za učinkovitost poslovanja občine je odgovoren župan v skladu s svojimi pooblastili. V obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije je bil odgovorna oseba dr. Peter Verlič, župan občine.

1.2.3 Informacije o sprejetih proračunskih dokumentih

Informacije o sprejetih proračunskih dokumentih za leto 2017 so prikazane v tabeli 2.

Tabela 2: Sprejem proračunskih dokumentov za leto 2017

Proračunski dokument	Sprejeto	Objavljeno v Uradnem listu RS, št.
Odlok o proračunu Občine Grosuplje za leto 2017 ¹⁾	30. 3. 2016	28/16
Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Grosuplje za leto 2017 ²⁾	26. 10. 2016	71/16
Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Grosuplje za leto 2017 ³⁾	5. 4. 2017	20/17
Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Grosuplje za leto 2017 ⁴⁾	18. 10. 2017	59/17
Zaključni račun proračuna občine za leto 2017	30. 5. 2018	41/18

Opombe: ¹⁾ V nadaljevanju: proračun občine za leto 2017.

²⁾ V nadaljevanju: sprememba proračuna občine za leto 2017.

³⁾ V nadaljevanju: prvi rebalans proračuna občine za leto 2017.

⁴⁾ V nadaljevanju: drugi rebalans proračuna občine za leto 2017.

1.3 Predstavitev predmeta revizije

V nadaljevanju je predstavljeno področje odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (v nadaljevanju: KOV) ter odvajanje in čiščenje KOV v občini. V prilogi 1 pa je predstavljen pomen izrazov, ki jih uporabljamo v tem poročilu.

1.3.1 Splošno o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode

Področje odvajanja in čiščenja KOV na evropski ravni ureja Direktiva Sveta z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (91/271/EGS)⁵ (v nadaljevanju: direktiva), katere cilj je varstvo okolja pred škodljivimi vplivi odvajanja KOV in odpadne vode nekaterih sektorjev industrije. V skladu z zahtevami direktive morajo države članice med drugim:

- za vse aglomeracije s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 populacijskih ekvivalentov (v nadaljevanju: PE), zagotoviti zbiranje in čiščenje odpadne vode;
- zagotoviti naprednejše postopke čiščenja v mestnih naseljih s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 10.000 PE, na občutljivih območjih, ki jih določijo države članice v skladu z merili, določenimi v direktivi;
- spremljati učinkovitost delovanja komunalnih čistilnih naprav (v nadaljevanju: KČN) ter stanje izpustov in sprejemnih voda, pri čemer so določena tudi načela za načrtovanje, izgradnjo in vzdrževanje kanalizacijskih sistemov in KČN ter minimalni standardi, ki jih morajo izpolnjevati izpusti iz KČN.

⁵ UL L, št. 135 z dne 30. 5. 1991.

Za doseganje ciljev oziroma zahtev in rokov direktive ter doseganje ciljev nacionalnega programa varstva okolja je Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada) v letu 2010 sprejela Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode – novelacija za obdobje od leta 2005 do leta 2017 (v nadaljevanju: državni operativni program) in ga v letu 2011 spremenila⁶. Državni operativni program je izvedbeni akt, s katerim so določene aglomeracije, za katere je treba v predpisanih rokih obvezno zagotoviti odvajanje KOV v javno kanalizacijo in njeno čiščenje na komunalni oziroma skupni čistilni napravi s predpisano stopnjo čiščenja, ter aglomeracije, kjer je v predpisanih rokih treba zagotoviti ustrezno odvajanje in čiščenje KOV. Državni operativni program glede na zahteve direktive vključuje aglomeracije s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE (osnovni program), dodatno pa tudi aglomeracije s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE (dodatni programi različnih stopenj).

V letu 2015 je bila na področju odvajanja in čiščenja KOV sprejeta Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode⁷ (v nadaljevanju: uredba o KOV), ki v 20. členu določa nekoliko drugačna merila za določitev aglomeracij, kot so veljala v skladu z Uredbo o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav⁸, ki je veljala na tem področju do njene uveljavitve. Ministrstvo za okolje in prostor (v nadaljevanju: MOP) je v letu 2017 začelo s postopkom spremembe aglomeracij⁹, vendar pa spremembe in dopolnitve aglomeracij do konca obdobja, na katero se nanaša revizija, še niso bile sprejete. Uredba o KOV je bila v letu 2017 dopolnjena¹⁰ s 40.a členom, ki velja od 31. 12. 2017 in določa, da se do sprejetja novega državnega operativnega programa kot aglomeracije štejejo aglomeracije oziroma območja poselitve iz državnega operativnega programa.

Na področju odvajanja in čiščenja KOV mora Republika Slovenija:

- skladno z zahtevami direktive in uredbe o KOV zagotavljati javno kanalizacijo za odvajanje in čiščenje KOV iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE, in iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE, kjer se KOV že odvaja v javno kanalizacijsko omrežje, pri čemer je:
 - 31. 12. 2008 potekel vmesni rok za odvajanje in čiščenje KOV iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 10.000 PE, na občutljivih območjih;
 - 31. 12. 2010 potekel vmesni rok za odvajanje in čiščenje KOV iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 15.000 PE, na območjih, ki niso določena kot občutljiva;
 - 31. 12. 2015 potekel končni rok za zagotovitev vseh zahtev¹¹;

⁶ [URL: http://mop.arhiv-spletisc.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/zakonodaja/varstvo_okolja/operativni_programi/operativni_program_komunalne_vode.pdf], 18. 9. 2019.

⁷ Uradni list RS, št. 98/15, 76/17.

⁸ Uradni list RS, št. 45/07, 63/09, 105/10.

⁹ [URL: http://mop.arhiv-spletisc.gov.si/si/medijsko_sredisce/novica/7411/index.html], 18. 9. 2019.

¹⁰ Uredba o dopolnitvi Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 76/17).

¹¹ Vse roke določajo Akt o pogojih pristopa Češke republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Madžarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije in Slovaške republike in prilagoditvah pogodb, na katerih temelji Evropska unija (UL L, št. 236, z dne 23. 9. 2003), v prilogi XIII, točka 9.B, ter 20. in 21. člen Uredbe o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav.

- skladno z uredbo o KOV zagotavljati javno kanalizacijo za odvajanje in čiščenje KOV iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE, kjer se KOV še ne odvaja v javno kanalizacijsko omrežje, pri čemer je:
 - 31. 12. 2021 določen kot vmesni rok za odvajanje in čiščenje KOV iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 500 PE, če gre za iztok v občutljivo območje, v vodo na prispevnem območju občutljivega območja ali v vodo na vodovarstvenem območju;
 - 31. 12. 2023 določen kot končni rok za zagotovitev vseh zahtev¹².

Roki za izpolnitev obveznosti za aglomeracije iz osnovnega dela državnega operativnega programa so že potekli, za aglomeracije s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE, pa je bil končni rok za zagotovitev vseh obveznosti, določen z državnim operativnim programom (to je do 31. 12. 2017), v letu 2015 podalšan z določbami 39. in 40. člena uredbe o KOV.

Zahteve v zvezi z odvajanjem in čiščenjem KOV urejajo Zakon o varstvu okolja¹³ (v nadaljevanju: ZVO-1) ter na njegovi podlagi sprejeti podzakonski predpisi. Odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode je v skladu s prvim odstavkom 149. člena ZVO-1 obvezna občinska gospodarska javna služba varstva okolja. Objekti in naprave, potrebni za izvajanje te javne službe, pa so na podlagi drugega odstavka 149. člena ZVO-1 infrastruktura lokalnega pomena. Občina mora zagotoviti izvajanje gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode (v nadaljevanju: JS KOV) na območju celotne občine skladno z zakonom in podzakonskimi predpisi s področja varstva okolja, ki urejajo JS KOV, ter tudi skladno z zakonom in podzakonskimi predpisi, ki urejajo gospodarske javne službe, kot to izhaja iz četrtega odstavka 149. člena ZVO-1.

Na podlagi drugega odstavka 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah¹⁴ občina z odlokom predpiše način opravljanja JS KOV, na podlagi 6. člena istega zakona pa jo lahko zagotovi v eni izmed naslednjih oblik: v režijskem obratu, v javnem gospodarskem zavodu, v javnem podjetju ali z dajanjem koncesij.

Tretji odstavek 2. člena uredbe o KOV v zvezi z izvajanjem JS KOV določa vrste nalog, ki se izvajajo v okviru javne službe, ter oskrbovalne standarde, ukrepe in normative za izvajanje te javne službe. Na podlagi 26. člena uredbe o KOV se mora JS KOV izvajati v skladu s programom izvajanja javne službe (v nadaljevanju: program izvajanja), ki ga pripravi izvajalec javne službe (v nadaljevanju: izvajalec JS) za obdobje 4 koledarskih let, potrjena pa ga odgovorna oseba izvajalca JS in občina. Potrjen program izvajanja mora izvajalec JS predložiti ministrstvu, pristojnemu za okolje, in ga objaviti na svoji spletni strani. Izvajalec JS mora vsako leto izdelati poročilo o izvajanju javne službe ter ga najpozneje do 31. 3. tekočega leta predložiti ministrstvu, pristojnemu za okolje, kot to določa 30. člen uredbe o KOV, na podlagi 32. člena uredbe o KOV pa mora občina ministrstvu, pristojnemu za okolje, najpozneje do 28. 2. tekočega leta posredovati tudi poročilo o doseženih oskrbovalnih standardih na dan 31. 12. preteklega leta.

Glede oskrbovalnih standardov uredba o KOV v 19. členu določa, da morajo biti aglomeracije praviloma opremljene z javnim kanalizacijskim omrežjem in KČN, ki zagotavlja standarde čiščenja in dodatne

¹² Oba roka določata 39. in 40. člen uredbe o KOV.

¹³ Uradni list RS, št. 30/16-UPB1.

¹⁴ Uradni list RS, št. 32/93, 57/11.

obdelave KOV v skladu z določbami te uredbe¹⁵. Prav tako pa mora biti za padavinsko odpadno vodo, za katero se zagotavlja odvajanje in čiščenje v okviru JS KOV, zagotovljeno, da je aglomeracija opremljena z ločenim javnim kanalizacijskim omrežjem za odvajanje izključno te vode, oziroma mora imeti v primeru, če gre za mešano kanalizacijsko omrežje, to zmogljivost določeno tako, da je zagotovljeno odvajanje in čiščenje te padavinske odpadne vode. Uredba o KOV v 19. členu predvideva tudi nekatere izjeme od temeljnih zahtev glede opremljenosti oziroma alternativne možnosti opremljanja v aglomeracijah, v 21. členu pa tudi oskrbovalne standarde glede območij izven aglomeracij, katerih zagotovitev pa je obveznost lastnika objekta.

1.3.2 Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode v občini

Občinski svet je 30. 3. 2016 sprejel Dolgoročni občinski strateški načrt 2015–2020 (v nadaljevanju: strateški načrt 2015–2020), iz katerega je razvidno, da se v obstoječi kanalizacijski sistem Grosuplje–Šmarje s čistilno napravo iztekajo KOV iz 15 naselij v občini, vsa ostala območja pa še niso opremljena s kanalizacijskim sistemom. Med predvidenimi strateškimi razvojnimi projekti najvišje prioritete je občina v strateškem načrtu 2015–2020 navedla tudi 9 projektov gradnje kanalizacijskih omrežij na območjih posameznih preostalih naselij oziroma krajevnih skupnosti.

Občinski svet je 15. 6. 2005 sprejel Operativni program odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda v Občini Grosuplje (v nadaljevanju: operativni program iz leta 2005), ki je bil pripravljen na podlagi takrat veljavnih predpisov in državnega Operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode¹⁶ (državni operativni program iz leta 2004), občina pa ga kasneje ni več dopolnjevala ali spreminjala.

V državnem operativnem programu je na območju občine določenih 37 aglomeracij, in sicer:

- 2 aglomeraciji z obremenitvijo med 2.000 PE in 10.000 PE na prispevnih območjih občutljivih območij¹⁷ (rok za zagotovitev zahtev je potekel 31. 12. 2015);
- 4 aglomeracije z obremenitvijo med 500 PE in 2.000 PE na občutljivih območjih (rok za zagotovitev zahtev je 31. 12. 2021) in
- 31 aglomeracij¹⁸ z obremenitvijo pod 500 PE (rok za zagotovitev zahtev je 31. 12. 2023).

Aglomeracije v občini so določene samo na območju gostejše poselitve oziroma na območju poselitve, kjer sta poseljenost ali izvajanje gospodarske ali druge dejavnosti zgoščeni tako, da je mogoče zbiranje KOV v kanalizaciji in njeno odvajanje po kanalizaciji v KČN ali na končno mesto izpusta.

Aglomeracije v občini z identifikacijsko št. in nazivom ter obremenitvijo po državnem operativnem programu so prikazane v tabeli 3.

¹⁵ Uredba o KOV v 10. in 11. členu določa zahteve za čiščenje in dodatno obdelavo KOV.

¹⁶ [URL: http://okolje.arso.gov.si/onesnazevanje_voda/uploads/predpisi/20050422_081419_operativni_program_KOV.pdf], 31. 5. 2019.

¹⁷ Občina je pojasnila, da so vse aglomeracije v občini uvrščene v prispevna območja občutljivih območij kopalnih voda in občutljivih območij evtrofikacije reke Krke.

¹⁸ Aglomeracija Smrjene (identifikacijska št. 16392 v izmeri 108 km²) se pretežno nahaja v Občini Škofljica, kjer izvajanje JS KOV izvaja drug izvajalec, ki ga je določila Občina Škofljica. Del aglomeracije Smrjene (identifikacijska št. 5193 v izmeri 11 km²) pa se nahaja v Občini Grosuplje.

Tabela 3: Aglomeracije v občini

Identifikacijska št. aglomeracije	Naziv aglomeracije	Obremenitev v PE
Obremenitev med 2.000 PE in 10.000 PE		
5025	Grosuplje	8.542
20910	Šmarje - Sap	2.998
Obremenitev med 500 PE in 2.000 PE		
5116	Ponova vas - Št. Jurij	1.331
5118	Spodnja Slivnica	680
5122	Brezje pri Grosupljem	1.011
5051	Zagradec pri Grosupljem	523
Obremenitev pod 500 PE		
5031	Malo Mlačevo	265
5034	Mala Stara vas	108
5038	Velika Stara vas	143
5042	Spodnje Blato	134
5045	Veliko Mlačevo	441
5046	Gatina	172
5054	Velika Račna	493
5057	Peč	103
5060	Žalna	70
5062	Čušperk	303
5068	Polica	468
5070	Žalna	328
5077	Velika Loka	235
5082	Luče	218
5087	Grosuplje	68
5107	Vino	122
5112	Bičje - Pece	105
5113	Podgorica pri Podtaboru	56

Identifikacijska št. aglomeracije	Naziv aglomeracije	Obremenitev v PE
5114	Pece	101
5115	Št. Jurij	57
5119	Hrastje pri Grosupljem	133
5127	Podgorica pri Šmarju	120
5128	Sela pri Šmarju	215
5129	Cikava	319
5130	Paradišče	83
5133	Grosuplje	112
5134	Zgornja Slivnica	103
5193	Smrjene	198
30221	Polica	130
30229	Grosuplje	104
30272	Oaza	75

Vir: državni operativni program.

V 2. točki prvega odstavka 3. člena Odloka o lokalnih gospodarskih javnih službah v Občini Grosuplje¹⁹ je občina opredelila, da se dejavnost odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode na območju občine opravlja kot obvezna lokalna gospodarska javna služba. Enako je določal tudi Odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Grosuplje²⁰, ki je 29. 4. 2017 prenehal veljati.

Z Odlokom o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode na območju Občine Grosuplje²¹ (v nadaljevanju: odlok o KOV) je občina določila način izvajanja JS KOV ter ukrepe za njeno učinkovito izvajanje. Podrobnejša vsebina o tehnični izvedbi in uporabi objektov in naprav za izvajanje javne službe je opredeljena v Pravilniku o tehnični izvedbi in uporabi objektov in naprav za odvajanje in čiščenje komunalnih in padavinskih odpadnih voda na območju Občine Grosuplje²². JS KOV v občini v skladu s 3. členom odloka o KOV izvaja Javno komunalno podjetje Grosuplje, d. o. o. (v nadaljevanju: JKP Grosuplje).

¹⁹ Uradni list RS, št. 18/17.

²⁰ Uradni list RS, št. 16/94, 74/94.

²¹ Uradni list RS, št. 52/13.

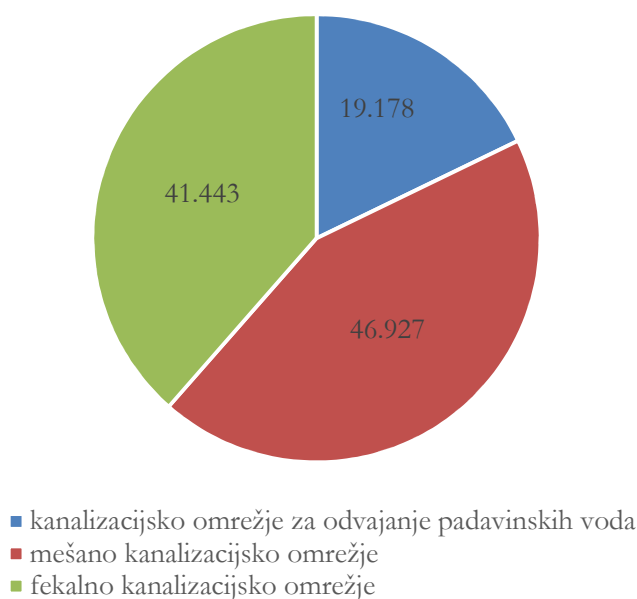
²² Uradni list RS, št. 44/15.

JKP Grosuplje je oktobra 2016 pripravilo Program izvajanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode 2017–2020 (v nadaljevanju: program izvajanja 2017–2020) za občine Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje in Velike Lašče, v katerih izvaja JS KOV.

V programu izvajanja 2017–2020 je navedeno, da znaša dolžina kanalizacijskega omrežja v občini 107.548 m. Sestava in dolžina kanalizacijskega omrežja v metrih sta prikazani na sliki 1.

Slika 1: Sestava in dolžina kanalizacijskega omrežja v Občini Grosuplje

v metrih

Vir: program izvajanja 2017–2020.

Za doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV je občina v letu 2017 porabila sredstva za infrastrukturo javne službe v skupnem znesku 477.678 evrov, in sicer:

- 360.702 evra za novogradnje kanalizacijskega omrežja, rekonstrukcije in adaptacije,
- 93.634 evrov za obnovo kanalizacijskega sistema,
- 16.077 evrov za načrte, projektno dokumentacijo in stroške tehničnih pregledov,
- 4.425 evrov za nadzor,
- 2.840 evrov za inženiring.

1.4 Revizijski pristop

Pri izvedbi revizije smo uporabili naslednje metode in tehnike dela:

- proučevanje pravnih in drugih podlag s področja revizije,
- proučevanje dokumentacije, ki se nanaša na izvajanje JS KOV,
- proučevanje člankov in literature s področja revizije,
- intervjuji z odgovornimi osebami revidiranja,
- analiza pridobljenih podatkov in pojasnil.

Pri presoji učinkovitosti pri zagotavljanju JS KOV v letu 2017 smo izhajali iz vsebinske presoje revizijskih razkritij, ki so se nanašala na poslovanje občine v delu, ki se nanaša na zagotavljanje JS KOV.

1.5 Omejitve pri reviziji

V reviziji smo preverili vzpostavitev pogojev za zagotavljanje JS KOV, spremljanje in poročanje o izvajanju JS KOV, spremljanje in poročanje o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV. Upoštevali smo poslovanje občine v letu 2017 ter tudi vsa dejanja in aktivnosti občine pred in po letu 2017, ki so bila potrebna za zagotavljanje in poročanje o JS KOV v letu 2017.

Pri izvedbi revizije nismo preverjali:

- postopka določitve oblike zagotavljanja JS KOV,
- postopka podelitve izvajanja JS KOV,
- izvedbe postopkov javnih naročil za nakup oziroma gradnjo infrastrukture JS KOV,
- obračunavanja in pobiranja najemnine za infrastrukturo JS KOV,
- potrjevanja cene storitev JS KOV in oblikovanja morebitne subvencije (razlike med potrjeno in zaračunano ceno),
- odmerjanja komunalnega prispevka za komunalno opremo za JS KOV.

2. UGOTOVITVE

Pri presojanju, *ali je bila občina učinkovita pri zagotavljanju JS KOV*, smo preverjali učinkovitost občine pri:

- vzpostavitvi pogojev za zagotavljanje JS KOV;
- spremljanju in poročanju o izvajanju JS KOV;
- spremljanju in poročanju o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV.

2.1 Vzpostavitev pogojev za zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

V zvezi z učinkovitostjo pri vzpostavitvi pogojev za zagotavljanje JS KOV smo iskali odgovore na vprašanja, ali je občina:

- v strateških dokumentih opredelila cilje na področju odvajanja in čiščenja KOV;
- pripravila in sprejela izvedbene dokumente za doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV;
- za leto 2017 določila cilje na področju odvajanja in čiščenja KOV in zagotovila sredstva za financiranje infrastrukture JS KOV;
- z odlokom določila način in obliko zagotavljanja JS KOV ter opredelila naloge, storitve, oskrbovalne standarde in ukrepe, ki bi prispevali k učinkovitemu izvajanju JS KOV;
- od izvajalca JS pridobila in potrdila program izvajanja in morebitne spremembe tega programa ter v primeru neustreznosti vsebine programa izvajanja zahtevala dopolnitev.

2.1.1 Strateški dokumenti na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

Občina je bila učinkovita pri opredelitvi ciljev v strateških dokumentih na področju odvajanja in čiščenja KOV, če je:

- pripravila in sprejela strateške dokumente (veljavne v letu 2017), v katerih je opredelila dolgoročno vizijo razvoja občine na področju odvajanja in čiščenja KOV;
- v strateških dokumentih opredelila dolgoročne cilje na področju odvajanja in čiščenja KOV, ki so jasni, ustrezni, časovno določeni, dosegljivi in merljivi, saj lahko občina le tako spremlja njihovo realizacijo;
- pred pripravo strateških dokumentov izvedla analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja KOV, ki vsebuje vsaj podatke o stanju komunalne infrastrukture (podatke o zmogljivosti in obremenitvi KČN ter dolžini in sestavi kanalizacijskega omrežja), naseljih in aglomeracijah v občini in opremljenosti posameznih aglomeracij;

- analizo stanja upoštevala pri opredelitvi ciljev v strateških dokumentih ter z njo seznanila občinski svet pred obravnavo in sprejemom strateških dokumentov.

ZVO-1 v prvem odstavku 35. člena določa, da Državni zbor Republike Slovenije sprejme nacionalni program varstva okolja, ki vsebuje dolgoročne cilje, usmeritve in naloge na področju varstva okolja. ZVO-1 v 38. členu med drugim določa, da program varstva okolja za svoje območje sprejme mestna občina, lahko pa tudi ostale občine.

Državni zbor Republike Slovenije je 24. 11. 2005 sprejel Resolucijo o nacionalnem programu varstva okolja 2005–2012²³, ki je bila osnovni strateški dokument na področju varstva okolja in katere cilj je splošno izboljšanje okolja in kakovosti življenja ter varstvo naravnih virov. Določa cilje na posameznih področjih za določena časovna obdobja in prednostne naloge ter ukrepe za doseg te ciljev, med drugim tudi na področju odvajanja in čiščenja KOV. MOP je 6. 10. 2017 objavilo Osnutek Nacionalnega programa varstva okolja do leta 2030 in javnost pozvalo k oddaji pripomb in predlogov. Z Nacionalnim program varstva okolja do leta 2030 naj bi bile določene dolgoročne usmeritve, cilji in naloge za varstvo okolja, vendar program do konca obdobja, na katero se nanaša revizija, še ni bil sprejet.

Državni operativni program v 9. točki med drugim določa, da morajo občine pripraviti in/ali dopolniti strateške razvojne dokumente, iz katerih bodo razvidne načrtovane investicije v infrastrukturo odvajanja in čiščenja KOV v skladu s tem programom.

Zakon o prostorskem načrtovanju²⁴ (v nadaljevanju: ZPNačrt) je v 38. členu določal občinski prostorski načrt kot prostorski akt, s katerim se, ob upoštevanju usmeritev iz državnih prostorskih aktov, razvojnih potreb občine in varstvenih zahtev, določijo cilji in izhodišča prostorskega razvoja občine, načrtujejo prostorske ureditve lokalnega pomena ter določijo pogoji umeščanja objektov v prostor. ZPNačrt je v drugem odstavku 39. člena med drugim tudi določal, da strateški del občinskega prostorskega načrta določa izhodišča in cilje ter zasnovo prostorskega razvoja občine ter usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovu, usmeritve za razvoj v krajini, za določitev namenske rabe zemljišč in prostorskih izvedbenih pogojev ter zasnovo gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena.

Strateški načrt 2015–2020, ki ga je občina sprejela na podlagi določil ZPNačrt, je temeljni občinski dokument za doseganje dolgoročnih razvojnih ciljev lokalne skupnosti in izboljšanje kakovosti življenja prebivalcev občine. Vsebuje razvojne prioritete (gospodarnost, gostoljubnost, globalnost) ter strateške razvojne projekte po prioritetah. V okviru prioritete gospodarnost je občina določila, da bo razvijala gospodarnost do naravnih virov, med drugim tudi z ureditvijo kanalizacijskega omrežja, in sicer z izvedbo projektov v zvezi z gradnjo kanalizacijskega omrežja in zadrževalnika. Projekti²⁵ (9 projektov za gradnjo

²³ Uradni list RS, št. 2/06.

²⁴ Uradni list RS, št. 33/07, 108/09, 57/12, 109/12. Veljal je do 16. 11. 2017 in se uporabljal do 31. 5. 2018 (razen 89. člena, ki še vedno velja), ko ga je nadomestil Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17).

²⁵ Gradnja kanalizacijskega omrežja v naselju Veliko Mlačevo, Gradnja kanalizacijskega omrežja v naselju Polica, Gradnja kanalizacijskega omrežja v naseljih Račna in Čušperk, Gradnja kanalizacijskega omrežja v naseljih Zagradec - Lobčec - Plešivica, Gradnja kanalizacijskega omrežja in čistilne naprave v Krajevni skupnosti Žalna, Gradnja kanalizacijskega omrežja v naselju Hrastje pri Grosupljem, Gradnja kanalizacijskega omrežja v naselju Zgornja Slivnica, Gradnja kanalizacijskega omrežja v naseljih Št. Jurij - Mala vas - Bičje - Pece - Podgorica pri Podtaboru, Gradnja kanalizacijskega omrežja v naselju Ponova vas – II. etapa, Izgradnja zadrževalnika Veliki potok.

kanalizacijskega omrežja in 1 projekt za gradnjo zadrževalnika) so le navedeni, niso pa ovrednoteni in časovno opredeljeni. Projekti po vsebini predstavljajo navedbo investicij v zvezi z gradnjo kanalizacijskega omrežja in zadrževalnika. V strateškem načrtu 2015–2020 občina ni opredelila dolgoročnih ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV ter kazalnikov za merjenje doseganja ciljev, navedla je le izvedbo projektov oziroma investicij, vendar iz dokumenta ni razvidno, katere projekte oziroma investicije je občina nameravala izvesti po posameznih letih.

Občina je pred sprejemom strateškega načrta 2015–2020 izdelala analizo stanja po posameznih področjih, med drugim tudi na področju odvajanja in čiščenja KOV, in jo vključila v strateški načrt 2015–2020. Z analizo je bil ob obravnavi in sprejemu strateškega načrta 2015–2020 seznanjen tudi občinski svet. Analiza stanja na področju odvajanja in čiščenja KOV vsebuje podatke o zmogljivosti KČN, dolžini in sestavi kanalizacijskega omrežja ter podatek o naseljih, v katerih so objekti priključeni na centralno čistilno napravo (v nadaljevanju: CČN), ne vsebuje pa podatkov o obremenitvi KČN, aglomeracijah v občini in opremljenosti posameznih aglomeracij.

Ukrepi občine

Občina je 4. 11. 2019 pripravila analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja KOV na dan 31. 10. 2019, ki vsebuje podatke o stanju komunalne infrastrukture (zmogljivosti in obremenitvi KČN, dolžini in sestavi kanalizacijskega omrežja, številu črpališč in zadrževalnih bazenov deževnih vod ter številu MKČN in greznic), aglomeracijah v občini, obremenitvi in opremljenosti posameznih aglomeracij ter številu priključenih PE po posameznih aglomeracijah.

Strateške usmeritve na področju prostorskega razvoja občine in umeščanje objektov v prostor v občini določa Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Grosuplje²⁶ (v nadaljevanju: OPN Grosuplje), ki ga je občinski svet sprejel 7. 11. 2012 in dopolnil 29. 7. 2015. Občina je v strateškem delu OPN Grosuplje določila izhodišča in cilje prostorskega razvoja občine, zasnovo in usmeritve za prostorski razvoj občine, zasnovo gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena, usmeritve za razvoj v krajini in usmeritve za namensko rabo prostora. Eden od strateških ciljev prostorskega razvoja občine je izboljšanje komunalne opremljenosti naselij z izgradnjo kanalizacijskih omrežij s čistilnimi napravami. V OPN Grosuplje je občina v okviru zasnove gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena opredelila cilje na področju odvajanja in čiščenja KOV, to so zaščita okolja z gradnjo in obnovo kanalizacijskih sistemov, upoštevanje vsaj minimalnih standardov pri komunalni opremljenosti poselitvenih območij, racionalna raba naravnih virov v smislu ponikanja neonesnaženih padavinskih voda, ustrezno financiranje gradnje, vzdrževanja in obratovanja sistemov za odvajanje in čiščenje KOV ter varovanje pred poplavami z ustreznim kanaliziranjem oziroma zadrževanjem padavinske vode.

Povzetek

Občinski svet je 30. 3. 2016 sprejel strateški načrt 2015–2020, ki vsebuje razvojne prioritete in strateške razvojne projekte po prioritetah, med drugim tudi projekte oziroma investicije v zvezi z ureditvijo kanalizacijskega omrežja. V strateški načrt 2015–2020 je občina vključila analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja KOV, ki vsebuje podatke o zmogljivosti KČN, dolžini in sestavi kanalizacijskega omrežja ter podatek o naseljih, v katerih so objekti priključeni na CČN, ne vsebuje pa podatkov o obremenitvi KČN, aglomeracijah v občini in opremljenosti posameznih aglomeracij. Z izvedeno analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja KOV je bil ob obravnavi in sprejemu strateškega načrta 2015–2020 seznanjen tudi občinski svet. Občina v strateškem načrtu 2015–2020 ni opredelila dolgoročnih ciljev in

²⁶ Uradni list RS, št. 8/13, 59/15.

kazalnikov na področju odvajanja in čiščenja KOV, je pa v OPN Grosuplje opredelila strateške usmeritve in cilje prostorskega razvoja občine na področju odvajanja in čiščenja KOV.

2.1.2 Izvedbeni dokumenti za doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

Občina je bila učinkovita pri pripravi in sprejemu izvedbenih dokumentov za doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV, če je:

- pripravila in sprejela izvedbene dokumente (veljavne v letu 2017) za doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV (operativni program ali kakršenkoli drug izvedbeni dokument), v katerih je opredelila:
 - cilje na področju odvajanja in čiščenja KOV, ki so usklajeni z dolgoročnimi cilji, opredeljenimi v strateških dokumentih na področju odvajanja in čiščenja KOV;
 - aglomeracije, zahteve in roke za izpolnitev zahtev v zvezi z odvajanjem in čiščenjem KOV za vsako posamezno aglomeracijo v skladu z državnim operativnim programom in uredbo o KOV;
 - območja izven meja aglomeracij, zahteve in roke za izpolnitev zahtev v zvezi z odvajanjem in čiščenjem KOV na teh območjih v skladu z državnim operativnim programom in uredbo o KOV;
 - predvidene roke in načine opremljanja za vse aglomeracije (izbrane variante odvajanja in čiščenja KOV);
 - ocenjeno vrednost investicij za infrastrukturo JS KOV (KČN, javno kanalizacijsko omrežje);
 - predvidene vire financiranja za izpolnitev zahtev;
- pred pripravo izvedbenih dokumentov izvedla analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja KOV, ki vsebuje vsaj podatke o stanju komunalne infrastrukture (podatke o zmogljivosti in obremenitvi KČN, dolžini in sestavi kanalizacijskega omrežja, številu malih komunalnih čistilnih naprav (v nadaljevanju: MKČN) ter številu pretočnih in nepretočnih greznic), naselij in aglomeracijah v občini, obremenitvi in opremljenosti posameznih aglomeracij ter številu oziroma odstotku priključenih objektov na javno kanalizacijsko omrežje;
- analizo stanja upoštevala pri pripravi izvedbenih dokumentov ter z njo seznanila občinski svet pred obravnavo in sprejemom izvedbenih dokumentov;
- pred pripravo izvedbenih dokumentov izvedla analizo različnih možnih variant oziroma načinov opremljanja naselij z infrastrukturo za odvajanje in čiščenje KOV, ki vsebuje vsaj možne variante oziroma načine opremljanja naselij, ob upoštevanju vrste poselitve, ocene vrednosti investicij oziroma stroškov nabave in vgradnje ter stroškov obratovanja in vzdrževanja za vsako možno varianto oziroma način opremljanja, ter izbiro in obrazložitev najboljše možne variante za posamezno naselje;
- analizo različnih možnih variant oziroma načinov opremljanja upoštevala pri pripravi izvedbenih dokumentov ter z njo seznanila občinski svet pred obravnavo in sprejemom izvedbenih dokumentov;
- s sprejetimi izvedbenimi dokumenti seznanila svoje občane (z objavo na spletni strani, v občinskem glasilu), zlasti z namenom, da jih ozavešča o potrebi po ustreznem odvajanju in čiščenju KOV, jim posreduje informacije o območjih poselitve, za katera se predvideva opremljanje z javnim kanalizacijskim sistemom, ter jih informira o njihovih obveznostih in različnih možnostih opremljanja na območjih poselitve izven aglomeracij.

ZVO-1 v 38. členu določa, da program varstva okolja in operativne programe za svoje območje sprejme mestna občina, lahko pa tudi ostale občine. Programi občine ne smejo biti v nasprotju z nacionalnim programom in operativnimi programi varstva okolja, občina pa jih sprejme ob smiselni uporabi določb

ZVO-1, ki se nanašajo na vsebino in postopek sprejemanja programov varstva okolja. ZVO-1 v 36. členu določa, da se operativni programi varstva okolja pripravijo za izvedbo nacionalnega programa varstva okolja ali za izvrševanje obveznosti iz ratificiranih in objavljenih mednarodnih pogodb, strategij, programov in predpisov Evropske unije, ki se nanašajo na oblikovanje programov na področju varstva okolja. V njih se praviloma za obdobje 4 let razčlenijo cilji, usmeritve in naloge iz teh aktov v celoti ali na posameznem področju ali za posamezno vprašanje varstva okolja.

Državni operativni program v 9. točki med drugim določa, da morajo občine pripraviti konkretne izvedbene dokumente za posamezna ali več območij poselitve skupaj v skladu s predpisi na področju prostorskega načrtovanja in tem operativnim programom. V 6. točki državnega operativnega programa je med drugim določeno, da je treba pri zagotavljanju obveznosti v zvezi z odvajanjem in čiščenjem KOV proučiti možnosti za zmanjševanje količin padavinske odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo.

Občinski svet je 15. 6. 2005 na podlagi državnega operativnega programa iz leta 2004 sprejel operativni program iz leta 2005 in z njegovo objavo v lokalnem časopisu²⁷ seznanil občane. V operativnem programu iz leta 2005 je bilo takratnih 31 aglomeracij v občini razvrščenih glede na obveznosti v državnem operativnem programu iz leta 2004. V terminskem načrtu so bile za vse aglomeracije določene ocenjene vrednosti potrebnih investicij z upoštevanjem ocene stroškov gradnje brez črpališč, dokumentacije, inženiringa, nadzora in morebitnih stroškov nakupa zemljišč z namenom, da bi se opremile z ustrezno čistilno napravo do leta 2015 in pripadajočim kanalizacijskim omrežjem do leta 2017. V operativnem programu iz leta 2005 je bilo navedeno, da bo pravo finančno situacijo pokazala izdelana projektna dokumentacija, iz projektnih zasnov pa bodo razvidne tudi optimalne rešitve kanalizacije in čistilnih naprav v aglomeracijah. Operativni program iz leta 2005 je izrecno predvideval, da se bo redno posodabljal, pri čemer naj bi se v program sproti vključevale tudi pridobljene podrobnejše ocene rešitev kanalizacije in čistilnih naprav v posameznih aglomeracijah ter vrednosti posameznih investicij. Občina operativnega programa iz leta 2005 v nadaljnjih letih ni prilagajala spremembam predpisov in spremembam državnega operativnega programa, ni pripravila predvidenih podrobnejših ocen o optimalnih tehničnih rešitvah in financiranju posameznih investicij, prav tako ni sprejela novega operativnega programa.

Novembra 2016 je občina izdelala projektno dokumentacijo Idejne zasnove kanalizacij v Občini Grosuplje (v nadaljevanju: idejne zasnove kanalizacij), ki jo je 15. 12. 2016 župan potrdil in sprejel kot podlago za načrtovanje opremljanja aglomeracij s kanalizacijskim omrežjem v obdobju od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2021. Idejne zasnove kanalizacij so bile pripravljene na podlagi 14 projektov – Idejnih zasnov za kanalizacijske sisteme posameznih naselij oziroma aglomeracij (v nadaljevanju: projekti IDZ za posamezne aglomeracije), ki so sestavni del idejnih zasnov kanalizacij. Občina z vsebino idejnih zasnov kanalizacij ni seznanila niti občinskega sveta niti občanov.

Občina v strateškem načrtu 2015–2020 ni določila ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV, niti jih ni določila v idejnih zasnovah kanalizacij. V obeh dokumentih je opredelila projekte oziroma investicije v zvezi z gradnjo kanalizacijskega omrežja v posameznih naseljih oziroma aglomeracijah občine. Investicije oziroma projekti, ki jih je občina opredelila v idejnih zasnovah kanalizacij, so usklajeni s projekti, ki jih je občina navedla v strateškem načrtu 2015–2020.

²⁷ Grosupeljski odmevi, julij 2005.

Občina je v idejnih zasnovah kanalizacij predstavila vse aglomeracije v občini s podatki, kot so navedeni v državnem operativnem programu. Zahtev in rokov za izpolnitev zahtev ni predstavila za vsako posamezno aglomeracijo, ampak je navedla 3 sklope oskrbovalnih standardov in rokov za njihovo izvedbo, in sicer za:

- odvajanje v javno kanalizacijo in terciarno čiščenje za aglomeracije, ki so obremenjene z več kot 10.000 PE, na prispevnih območjih občutljivih območij je rok 31. 12. 2008 (v občini takšnih aglomeracij ni);
- odvajanje v javno kanalizacijo in ustrezno čiščenje za aglomeracije, ki so obremenjene nad 2.000 PE z gostoto obremenjenosti, večjo od 20 PE/ha oziroma večjo od 10 PE/ha, na območjih s posebnimi zahtevami je rok 31. 12. 2015; navedene zahteve niso povsem skladne z državnim operativnim programom, v skladu s katerim morajo biti območja poselitve, ki so obremenjena med 2.000 PE in 10.000 PE, opremljena z javno kanalizacijo in zagotovljenim terciarnim čiščenjem KOV;
- odvajanje v javno kanalizacijo in ustrezno čiščenje za območja poselitve, ki so obremenjena pod 2.000 PE, je rok 31. 12. 2021; da je končni rok za aglomeracije z obremenitvijo pod 500 PE 31. 12. 2023, pa ni bilo navedeno.

Občina je v idejnih zasnovah kanalizacij predvidela nadaljnje opremljanje aglomeracij v 4 sklopih z navedbo predvidenega časovnega obdobja, v katerem naj bi bilo izvedeno opremljanje posameznih sklopov. Občina je predvidela dokončanje opremljanja 3 aglomeracij z javno kanalizacijo in ustreznim čiščenjem iz kohezijskih projektov v obdobju od leta 2017 do leta 2019, opremljanje 5 aglomeracij s kanalizacijo na vodovarstvenih območjih in območju krajinskega parka Radensko polje v obdobju od leta 2018 do leta 2020, opremljanje 18 aglomeracij s priključitvijo na KČN Grosuplje v obdobju od leta 2018 do leta 2021 in opremljanje preostalih 2 aglomeracij Vino in Smrjene v letu 2021. V projektih IDZ za posamezne aglomeracije je občina navedla predviden način opremljanja za posamezne aglomeracije in ocenjene vrednosti predvidenih investicij, ki jih je povzela tudi v idejnih zasnovah kanalizacij v okviru ocene vrednosti posameznih sklopov investicij.

V idejnih zasnovah kanalizacij občina ni navedla vrste in višine predvidenih virov financiranja za posamezne investicije, temveč je zgolj na splošno navedla, da bo treba za opremljanje aglomeracij zagotoviti tudi druge vire financiranja (evropska sredstva, sredstva najetih posojil, nepovratna sredstva). Občina v idejnih zasnovah kanalizacij ni opredelila območij izven meja aglomeracij in zahtev, povezanih z njimi.

Pojasnilo občine

Uredba o KOV, ki v tretjem odstavku 36. člena določa, da se v operativnem programu določijo tudi območja izven meja aglomeracij, zahteve, povezane z njimi, ter roki za njihovo izpolnjevanje, se nanaša na državni operativni program, za opremljanje teh območij pa so odgovorni lastniki objektov.

Ne glede na to, da morajo opremljanje na območjih izven aglomeracij zagotoviti lastniki objektov, ocenjujemo, da bi določitev teh obveznosti v izvedbenem dokumentu doprinesla k ozaveščenju in informiranju lastnikov objektov izven meja aglomeracij o njihovih obveznostih in različnih možnostih opremljanja teh objektov, občini pa bi predstavljala tudi podlago za odločitve o morebitnih širitvah investicij za opremljanje aglomeracij z dodatnim opremljanjem oziroma priključevanjem bližnjih naseljenih območij izven aglomeracij.

Vsebina idejnih zasnov kanalizacij ter njim priloženih projektov IDZ za posamezne aglomeracije je podrobneje razvidna iz tabele 4.

Tabela 4: Vsebina idejnih zasnov kanalizacij ter njim priloženih projektov IDZ po posameznih aglomeracijah

Identifikacijska št. in naziv aglomeracije	Obremenitev (PE)	Zahteve	Roki	Predviden način opremljanja	Predviden rok opremljanja	Ocenjena vrednost investicije	Predviden vir financiranja
5025 Grosuplje	8.542	○	✓	✓	✓	✓	✗
20910 Šmarje Sap	2.998	○	✓	✓	✓	✓	✗
5116 Ponova vas - Št. Jurij	1.331	○	✓	✓	✓	✓	✗
5118 Spodnja Slivnica	680	○	✓	✓	✓	✓	✗
5122 Brezje pri Grosupljem	1.011	○	✓	✓	✓	✓	✗
5051 Zagradec pri Grosupljem	523	○	✓	✓	✓	✓	✗
5031 Malo Mlačevo	265	○	✓	✓	✓	✓	✗
5034 Mala Stara vas	108	○	✓	✓	✓	✓	✗
5038 Velika Stara vas	143	○	✓	✓	✓	✓	✗
5042 Spodnje Blato	134	○	✓	✓	✓	✓	✗
5045 Veliko Mlačevo	441	○	✓	✓	✓	✓	✗
5046 Gatina	172	○	✓	✓	✓	✓	✗
5054 Velika Račna	493	○	✓	✓	✓	✓	✗
5057 Peč	103	○	✓	✓	✓	✓	✗
5060 Žalna	70	○	✓	✓	✓	✓	✗
5062 Čušperk	303	○	✓	✓	✓	✓	✗
5068 Polica	468	○	✓	✓	✓	✓	✗
5070 Žalna	328	○	✓	✓	✓	✓	✗
5077 Velika Loka	235	○	✓	✓	✓	✓	✗
5082 Luče	218	○	✓	✓	✓	✓	✗
5087 Grosuplje	68	○	✓	✓	✓	✓	✗
5107 Vino	122	○	✓	✓	✓	✓	✗
5112 Bičje - Pece	105	○	✓	✓	✓	✓	✗

Identifikacijska št. in naziv aglomeracije	Obremenitev (PE)	Zahteve	Roki	Predviden način opremljanja	Predviden rok opremljanja	Ocenjena vrednost investicije	Predviden vir financiranja
5113 Podgorica pri Podtaboru	56	○	✓	✓	✓	✓	✗
5114 Pece	101	○	✓	✓	✓	✓	✗
5115 Št. Jurij	57	○	✓	✓	✓	✓	✗
5119 Hrastje pri Grosupljem	133	○	✓	✓	✓	✓	✗
5127 Podgorica pri Šmarju	120	○	✓	✓	✓	✓	✗
5128 Sela pri Šmarju	215	○	✓	✓	✓	✓	✗
5129 Cikava	319	○	✓	✓	✓	✓	✗
5130 Paradišče	83	○	✓	✓	✓	✓	✗
5133 Grosuplje	112	○	✓	✓	✓	✓	✗
5134 Zgornja Slivnica	103	○	✓	✓	✓	✓	✗
5193 Smrjene	198	○	✓	✗	✓	✓	✗
30221 Polica	130	○	✓	✓	✓	✓	✗
30229 Grosuplje	104	○	✓	✓	✓	✓	✗
30272 Oaza	75	○	✓	✗	✓	✓	✗

Legenda: ✓ – določeno,

✗ – ni določeno,

○ – deloma določeno (ne z vso potrebno vsebino, ne dovolj natančno oziroma v neskladju z državnim operativnim programom ali uredbo o KOV).

Vir: idejne zasnove kanalizacij.

Analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja KOV je občina izdelala in vključila v strateški načrt 2015–2020 (povezava s točko 2.1.1 tega poročila), nekatere podatke o stanju na področju odvajanja in čiščenja KOV v občini pa je vključila tudi v idejne zasnove kanalizacij in projekte IDZ za posamezne aglomeracije. Občina je v:

- idejnih zasnovah kanalizacij ob navedbi 3 sklopov oskrbovalnih standardov in rokov iz državnega operativnega programa in uredbe o KOV na kratko navedla, ali so zahteve iz posameznih sklopov urejene; navedla je tudi, da je urejeno opremljanje aglomeracij, za katere je rok potekel 31. 12. 2008, čeprav takšnih aglomeracij v občini ni;
- idejnih zasnovah kanalizacij navedla 15 aglomeracij v občini, ki so v celoti ali delno opremljene, vendar ni navedla deleža opremljenosti posamezne aglomeracije (na primer izgradnja kanalizacije, priključitev na čistilno napravo, odstotek priključenih stavb na kanalizacijsko omrežje); le iz predvidenih investicij za naslednja leta je mogoče sklepati, da od navedenih aglomeracij v celoti niso bile opremljene 4 aglomeracije, za katere je občina načrtovala investicije v naslednjih letih;

- projektih IDZ za posamezne aglomeracije okvirno opisala obstoječe stanje glede opremljenosti (tako je na primer navedla, da je po delu naselij na območju izvedena meteorna kanalizacija z izpustom v okolje, sicer pa je območje večinoma opremljeno s pretočnimi greznicami).

Občina je pri pripravi idejnih zasnov kanalizacij razpolagala s podatki o stanju na področju odvajanja in čiščenja KOV v občini, kljub temu pa iz izvedenih analiz ni v celoti razvidno stanje obstoječe infrastrukture (na primer obremenitev KČN, število MKČN, pretočnih in nepretočnih greznic), ni naveden delež priključenih objektov na kanalizacijsko omrežje, prav tako ni bilo jasno razvidno, v kolikšnem delu so nekatere aglomeracije že opremljene in v kolikšnem jih je še treba opremiti.

Ukrepi občine

Občina je 4. 11. 2019 pripravila analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja KOV na dan 31. 10. 2019, ki vsebuje podatke o stanju komunalne infrastrukture (zmožljivosti in obremenitvi KČN, dolžini in sestavi kanalizacijskega omrežja, številu črpališč in zadrževalnih bazenov deževnih vod ter številu MKČN in greznic), aglomeracijah v občini, obremenitvi in opremljenosti posameznih aglomeracij ter številu priključenih PE po posameznih aglomeracijah.

Glede analize različnih možnih načinov opremljanja aglomeracij je iz idejnih zasnov kanalizacij mogoče razbrati, da bo pri 2 predvidenih sklopih investicij zgrajena javna kanalizacija, 1 sklop pa obsega rešitve glede sočasnega opremljanja tistih aglomeracij, iz katerih je odpadne vode prek tranzitnega kanala mogoče odvajati na novo CČN. V idejnih zasnovah kanalizacij občina ni navedla predvidenega načina opremljanja aglomeracij, niti ni navedla različnih variant odvajanja in čiščenja KOV. Občina je v projektih IDZ za posamezne aglomeracije v večini primerov predvidela izgradnjo javnega kanalizacijskega omrežja, ki bi se priključilo na CČN, v 3 aglomeracijah pa je odvajanje in čiščenje KOV predvidela z MKČN. V zvezi z zmanjševanjem količin padavinske odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo, je občina v vseh projektih IDZ za posamezne aglomeracije navedla, da je kanalizacija zasnovana v ločenem sistemu. Občina je v primeru idejne zasnove Kanalizacijski sistem naselij Račna (aglomeracija z identifikacijsko št. 5054) in Čušperk (aglomeracija z identifikacijsko št. 5062) navedla nekatere različne možne variante izvedbe kanalizacije glede na njen potek (v povezavi z vprašanjem, ali bo občini uspelo pridobiti potrebne služnosti), v primeru idejne zasnove Kanalizacijski sistem naselja Luče (aglomeracija z identifikacijsko št. 5082) pa je pri opremljanju aglomeracije predvidela tudi opremljanje oziroma priključevanje širšega območja razpršene gradnje in večjega zaselka, mimo katerih bi potekal povezovalni vod. Večinoma pa različnih možnih variant odvajanja in čiščenja KOV tudi v projektih IDZ za posamezne aglomeracije ni podrobneje opredelila in ni utemeljila oziroma obrazložila optimalnosti izbranih rešitev.

V idejnih zasnovah kanalizacij je občina predvidela, da bo za posamezne aglomeracije pripravila podrobnejše ekonomske študije, ki bi ji omogočale sprejeti odločitev o najprimernejšem načinu odvajanja in čiščenja KOV oziroma o umestitvi MKČN. Občina ekonomskih študij za posamezne aglomeracije do konca obdobja, na katero se nanaša revizija, ni pripravila.

Pojasnilo občine

Občina posebnih ekonomskih študij za posamezne aglomeracije ni pripravila, v postopkih odločanja o najugodnejši rešitvi za posamezno aglomeracijo skupaj z JKP Grosuplje analizira različne možne variante odvajanja in čiščenja KOV. Pri tem kot primarno usmeritev upošteva zapolnitev prostih zmožljivosti obratujoče CČN. Kot dodatne kriterije pri odločanju za najprimernejšo varianto investicije pa v fazi priprave idejnih zasnov upošteva:

- *zagotovitev predpisane stopnje čiščenja KOV, ki glede na obremenitev velja za posamezno aglomeracijo;*
- *prostorske omejitve pri umestitvah omrežja in čistilnih naprav;*

- določitev trase tranzitnega kanala glede na omejitve pristojnih soglasodajalcev v prostoru;
- oddaljenost aglomeracije od CCN in konfiguracijo terena;
- možnost umestitve omrežja v javne površine – prometnice;
- možnost sočasnega dodatnega priključevanja stavb izven območja aglomeracije ter sočasnega urejanja ostale komunalne infrastrukture na območjih gradnje;
- število potrebnih črpališč in njihove priključitev na elektroenergetsko omrežje;
- odkup zemljišč za potrebe črpališč ter število potrebnih pravic za gradnjo na zasebnih zemljiščih ter
- izkustveno primerjavo stroškov, povezanih z izgradnjo in obratovanjem transportnih vodov, ter stroškov izgradnje in obratovanja MKČN, pri čemer se stroški transportnih vodov ocenijo na podlagi veljavnega cenika JKP Grosuplje, stroški gradnje MKČN pa glede na cene na trgu.

Ukrepi občine

Občina je 14. 11. 2019 izdala naročilnico za izdelavo Izvedbenega načrta za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne in padavinske vode v Občini Grosuplje z vključenimi variantnimi rešitvami zasnove odvajanja in čiščenja KOV po posameznih aglomeracijah.

Povzetek

Občinski svet je 15. 6. 2005 na podlagi državnega operativnega programa iz leta 2004 sprejel operativni program iz leta 2005. Z njegovim sprejetjem je občina seznanila tudi občane, v nadaljnjih letih pa ga ni prilagajala spremembam predpisov in spremembam državnega operativnega programa ter ni pripravila predvidenih podrobnejših ocen o optimalnih tehničnih rešitvah in financiranju posameznih investicij. Novembra 2016 je občina kot podlago za načrtovanje opremljanja aglomeracij s kanalizacijskim omrežjem v obdobju od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2021 pripravila idejne zasnove kanalizacij, ki jih je župan sprejel 15. 12. 2016, občinski svet pa jih ni niti obravnaval niti sprejel. Z vsebino idejnih zasnove kanalizacij občina ni seznanila občanov. Občina v idejnih zasnovah kanalizacij ni določila ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV, opredelila pa je aglomeracije v občini, deloma tudi zahteve in roke glede oskrbovalnih standardov, saj je določila predviden način opremljanja, ocenjeno vrednost investicij in predviden rok opremljanja posameznih aglomeracij. V idejnih zasnovah kanalizacij občina ni opredelila predvidenih virov za financiranje posameznih investicij ter območij izven meja aglomeracij in zahtev, povezanih z njimi. Investicije oziroma projekti, ki jih je občina opredelila v idejnih zasnovah kanalizacij, so usklajeni s projekti, ki jih je občina navedla v strateškem načrtu 2015–2020. Občina je pri pripravi idejnih zasnove kanalizacij razpolagala s podatki o stanju na področju odvajanja in čiščenja KOV v občini, kljub temu pa iz izvedenih analiz ni v celoti razvidno stanje obstoječe infrastrukture, ni naveden delež priključenih stavb na kanalizacijsko omrežje, prav tako ni bilo jasno razvidno, v kolikšnem delu so nekatere aglomeracije že opremljene in v kolikšnem jih je še treba opremiti. Občina v idejnih zasnovah kanalizacij ni podrobneje opredelila različnih možnih variant odvajanja in čiščenja KOV ter ni utemeljila oziroma obrazložila optimalnosti izbranih rešitev opremljanja.

2.1.3 Določitev ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode in zagotovitev sredstev za financiranje infrastrukture

Občina je bila učinkovita pri določitvi ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV in pri zagotovitvi sredstev za financiranje infrastrukture, če je:

- za leto 2017 določila cilje in kazalnike na področju odvajanja in čiščenja KOV (v proračunu občine za leto 2017 ali drugem dokumentu), ki so usklajeni s cilji, opredeljenimi v izvedbenih dokumentih na področju odvajanja in čiščenja KOV;

- odhodke za investicije in investicijsko vzdrževanje infrastrukture načrtovala v proračunu občine za leto 2017 na način, ki omogoča pregledno načrtovanje in spremljanje posameznih investicij;
- večletne investicije oziroma projekte uvrstila v načrt razvojnih programov (v nadaljevanju: NRP) po letih in vrednostih, opredeljenih v investicijski dokumentaciji, s predvidenimi viri financiranja, in sicer na podlagi investicijske dokumentacije, pripravljene v skladu z določili Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ²⁸;
- v proračunu občine za leto 2017 opredelila predvidene vire financiranja infrastrukture JS KOV in namenske prejemke za financiranje infrastrukture JS KOV;
- v zaključnem računu proračuna občine za leto 2017 predstavila dejanske vire financiranja infrastrukture JS KOV in poročala o porabi namenskih prejemkov za financiranje infrastrukture JS KOV.

Odhodke za financiranje infrastrukture JS KOV je občina načrtovala v proračunu in rebalansih proračuna občine za leto 2017 na 4 oziroma 7 proračunskih postavkah (povezava s tabelo 5) v okviru podprograma 15029002 *Ravnanje z odpadno vodo*, v okviru glavnega programa 1502 *Zmanjševanje onesnaženja, kontrola in nadzor*, v okviru področja proračunske porabe 15 – Varovanje okolja in naravne dediščine. V obrazložitvah proračunskih postavk je občina navedla opis načrtovanih aktivnosti in predvidene vire financiranja, v okviru podprograma 15029002 *Ravnanje z odpadno vodo* pa ni opredelila jasnih ciljev in kazalnikov za merjenje doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV.

Ukrepi občine

Proračun občine in rebalansi proračuna občine za leto 2018 ter proračun občine za leto 2019 v okviru podprograma 15029002 Ravnanje z odpadno vodo vsebujejo dolgoročne in letne izvedbene cilje ter kazalnike za merjenje doseganja ciljev, ki vsebujejo izhodiščno stanje in ciljno vrednost. Dolgoročni cilji podprograma so: dograjevanje sistema odvajanja in čiščenja KOV, priključevanje novih uporabnikov JS na kanalizacijski sistem, dograjevanje kanalizacijskega sistema in obnavljanje cevovodov, starejših od 40 let. Letna izvedbena cilja sta: zagotavljanje nemotenega delovanja obstoječega sistema odvajanja in čiščenja KOV ter omogočanje izvedbe izgradnje omrežja v neopremljenih aglomeracijah.

Občina je 14. 11. 2019 pripravila osnutek dolgoročnih in letnih izvedbenih ciljev ter kazalnikov za merjenje doseganja ciljev podprograma 15029002 Ravnanje z odpadno vodo, ki jih bo upoštevala pri pripravi prvega proračunskega dokumenta po izdaji revizijskega poročila.

V idejnih zasnovah kanalizacij občina ni določila ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV, niti jih ni določila v proračunu občine za leto 2017. Investicije oziroma projekti, ki jih je občina načrtovala za financiranje infrastrukture JS KOV v proračunu občine za leto 2017 oziroma v načrtu razvojnih programov za obdobje od 2017 do 2020²⁹ (v nadaljevanju: NRP 2017–2020), so usklajeni s projekti, predvidenimi v idejnih zasnovah kanalizacij.

Odhodki občine za investicije in investicijsko vzdrževanje infrastrukture JS KOV so v bilanci prihodkov in odhodkov zaključnega računa proračuna občine za leto 2017 izkazani v znesku 477.678 evrov.

Podatki o zagotavljanju sredstev za financiranje infrastrukture JS KOV in realizirane vrednosti za leto 2017 so prikazani v tabeli 5.

²⁸ Uradni list RS, št. 60/06, 54/10, 27/16.

²⁹ NRP 2017–2020, ki so sestavni del proračuna občine za leto 2017, spremembe proračuna občine za leto 2017, prvega rebalansa proračuna občine za leto 2017 in drugega rebalansa proračuna občine za leto 2017.

Tabela 5: Zagotavljanje sredstev za financiranje infrastrukture JS KOV in realizirane vrednosti za leto 2017

Naziv proračunske postavke/investicije	Datum pogodbe/naročilnice	Vrednost pogodbe/naročilnice ¹ v evrih	Načrtovani znesek ²⁾ v letu 2017 v evrih	Načrtovani znesek ³⁾ v letu 2017 v evrih	Realizirani znesek v letu 2017 v evrih
<i>0615032 – Obnova kanalizacijskih sistemov</i>			<i>80.955</i>	<i>121.600</i>	<i>118.050</i>
Izgradnja kanalizacije na Ljubljanski cesti v Šmarju - Sapu	22. 12. 2016	14.364			10.485 105 ⁴⁾
Izdelava dveh odprtih s pokrovi nad iztokoma iz dveh zadrževalnih bazenov	19. 5. 2017	1.950			1.950
Obnova odvodnega kanala Malo Mlačevo	8. 11. 2017	849			849
Obnova črpališča na Lahovi cesti v Šmarju - Sapu	9. 5. 2017	8.468			8.165
Obnova kanalizacije na Župančičevi cesti v Grosupljem	5. 6. 2017	36.730			36.660 356 ⁴⁾
Obnova kanalizacije na Trubarjevi cesti v Šmarju - Sapu	16. 6. 2017	17.857			17.857 173 ⁴⁾
Obnova kanalizacije na Obrtniški cesti v Grosupljem	27. 11. 2017	193.988			41.051 399 ⁴⁾
<i>0615009 – Gradnja kanalizacije</i>			<i>93.600</i>	<i>130.180</i>	<i>46.182</i>
Izgradnja kanalizacije na Brvacah	25. 5. 2017	21.118			15.001 150 ⁴⁾
Izgradnja kanalizacijskega sistema v delu naselja Mali Vrh	27. 11. 2017	77.295			19.209 192 ⁴⁾
Izdelava projektne dokumentacije za kanalizacijsko omrežje v aglomeracijah Čušperk in Velika Račna	11. 9. 2017	164.933			5.171
Izdelava projektne dokumentacije za kanalizacijsko omrežje v aglomeracijah Velika Loka in Žalna	11. 9. 2017	98.107			3.155
Izdelava projektne dokumentacije za kanalizacijsko omrežje v aglomeracijah Zagradec pri Grosupljem in Malo Mlačevo	11. 9. 2017	102.410			3.304

Naziv proračunske postavke/investicije	Datum pogodbe/naročilnice	Vrednost pogodbe/naročilnice ¹ v evrih	Načrtovani znesek ²⁾ v letu 2017 v evrih	Načrtovani znesek ³⁾ v letu 2017 v evrih	Realizirani znesek v letu 2017 v evrih
<i>0615042 – Gradnja sekundarnega kanalizacijskega omrežja</i>			30.250	85.244	928
Izgradnja sekundarnega kanala	14. 3. 2017	1.061			928
Izgradnja kanalizacije na Ljubljanski cesti v Šmarju - Sapu	/	/			/
Izdelava projektne dokumentacije za podvrtanje regionalne ceste	/	/			/
<i>0615047 – Ureditev infrastrukture v romskih naseljih – 1. faza</i>			338.780	294.922	294.922
Ureditev infrastrukture v romskih naseljih – 1. faza Niko	1. 8. 2016	353.299			291.510 3.412 ⁴⁾
<i>0615010 – Gradnja kanalizacije Ponova vas</i>			/ ⁵⁾	22.220	13.795
Gradnja kanalizacije Ponova vas – zaključek 2. faze II. etape	1. 7. 2016	237.243			13.510 285 ⁴⁾
<i>0615048 – Kanalizacija in MKČN Mala Loka</i>			/	7.640	3.800
Izdelava projektne dokumentacije	14. 11. 2016 19. 5. 2017	3.800			3.800
<i>0615049 – Ureditev infrastrukture v romskih naseljih – 2. faza</i>			/	41.820	/
Ureditev infrastrukture v romskih naseljih – 2. faza Oaza	/	/			/
SKUPAJ			543.585	703.626	477.678

Opombe: ¹⁾ Predstavljena je le vrednost pogodbe oziroma naročilnice za gradbena dela oziroma izdelavo projektne dokumentacije. Poleg tega je občina za gradbeni nadzor sklenila posebne pogodbe, v skladu s katerimi je cena storitve v odvisnosti od vrste posega (obnove, novogradnje) znašala od 0,9 odstotka do 1 odstotka vrednosti izvršenih del pri posamezni investiciji.

²⁾ V proračunu občine za leto 2017.

³⁾ V drugem rebalansu proračuna občine za leto 2017.

⁴⁾ Odhodki za gradbeni nadzor in tehnične preglede.

⁵⁾ Občina je investicijo načrtovala v posebnem delu proračuna in NRP za leto 2016 (s prvim rebalansom proračuna občine za leto 2016 v znesku 737.710 evrov, z drugim rebalansom proračuna občine za leto 2016 pa v znesku 405.000 evrov zaradi predvidenega manjšega obsega del) in jo je nameravala zaključiti v letu 2016, zato odhodkov za leto 2017 ni načrtovala.

Viri: proračun občine za leto 2017, drugi rebalans proračuna občine za leto 2017, zaključni račun proračuna občine za leto 2017, naročilnice, pogodbe, aneksi k pogodbam, konto kartice.

Občina je odhodke za financiranje infrastrukture JS KOV v letu 2017 načrtovala v proračunu občine za leto 2017 v skupnem znesku 543.585 evrov na 4 proračunskih postavkah³⁰. S spremembo proračuna občine za leto 2017 in prvim rebalansom proračuna občine za leto 2017 je občina dodala še 3 proračunske postavke³¹, na katerih je načrtovala odhodke za financiranje infrastrukture JS KOV v letu 2017. V drugem rebalansu proračuna občine za leto 2017 so bila sredstva za financiranje infrastrukture JS KOV načrtovana v skupnem znesku 703.626 evrov.

Občina je na 3 proračunskih postavkah (0615009 – Gradnja kanalizacije, 0615032 – Obnova kanalizacijskih sistemov in 0615042 – Gradnja sekundarnega kanalizacijskega omrežja) v okviru skupnega načrtovanega zneska odhodkov načrtovala več različnih investicij, iz obrazložitve proračunskih dokumentov pa ni jasno razvidno, koliko sredstev je bilo načrtovanih in realiziranih za posamezno investicijo v letu 2017. Zato iz proračunskih dokumentov ni mogoče ugotoviti zneska načrtovanih in realiziranih sredstev za posamezno investicijo. V obrazložitvah proračunskih dokumentov je občina večinoma navedla naziv načrtovanih investicij na posamezni proračunski postavki, ni pa navedla, v kolikšnem znesku so načrtovana sredstva za posamezno investicijo. Tudi iz obrazložitve zaključnega računa proračuna občine za leto 2017 ni jasno razvidno, v kolikšnem znesku so bila realizirana sredstva za posamezno investicijo. S tem je onemogočena presoja, ali je bilo prevzemanje obveznosti in izplačilo sredstev proračuna v skladu s proračunom občine.

V NRP 2017–2020 je občina investicije načrtovala v okviru 7 projektov v enakih zneskih kot v posebnem delu proračuna³². Poleg tega je v NRP 2017–2020 v okviru 3 projektov³³, enako kot v posebnem delu proračuna, načrtovala po več investicij, pri tem pa ni jasno razvidno, koliko sredstev je bilo načrtovanih za posamezno investicijo v letu 2017. Občina je investicijo Ureditev infrastrukture v romskih naseljih – 1. faza uvrstila v NRP 2017–2020 na podlagi Dokumenta identifikacije investicijskega projekta Ureditev infrastrukture v romskih naseljih – 1. faza Niko v skladu z ocenjeno vrednostjo investicije in časovnim načrtom izvedbe projekta, ki sta bila določena v tem dokumentu. Za ostale investicije občina investicijske dokumentacije v skladu z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ ni pripravila, okvirno vrednost investicij oziroma projektov je uvrstila v NRP 2017–2020 na podlagi ponudb in predračunov izvajalca.

Za financiranje infrastrukture JS KOV je občina v obrazložitvah posebnega dela proračuna in NRP 2017–2020 opredelila predvidene vire financiranja. Za večino investicij je predvidela financiranje iz občinskega proračuna, za investiciji Ureditev infrastrukture v romskih naseljih – 1. faza ter Kanalizacija in MKČN Mala Loka pa je predvidela tudi pridobitev sredstev državnega proračuna.

³⁰ 0615009 – Gradnja kanalizacije, 0615032 – Obnova kanalizacijskih sistemov, 0615042 – Gradnja sekundarnega kanalizacijskega omrežja in 0615047 – Ureditev infrastrukture v romskih naseljih – 1. faza.

³¹ 0615010 – Gradnja kanalizacije Ponova vas, 0615048 – Kanalizacija in MKČN Mala Loka in 0615049 – Ureditev infrastrukture v romskih naseljih – 2. faza.

³² Pri investicijah Ureditev infrastrukture v romskih naseljih – 1. faza ter Kanalizacija in MKČN Mala Loka občina v NRP ni načrtovala manjših zneskov za druge operativne odhodke (podkonto 4029999 – Drugi operativni odhodki), ki jih je načrtovala v posebnem delu proračuna.

³³ OB032-07-0123 Gradnja kanalizacije, OB032-07-0380 Obnova kanalizacijskih sistemov in OB032-07-0488 Gradnja sekundarnega kanalizacijskega omrežja. Projekti, predvideni v NRP 2017–2020, ustrezajo proračunskim postavkam, opredeljenim v posebnem delu proračuna občine za leto 2017.

V skladu s 43. členom Zakona o javnih financah³⁴ (v nadaljevanju: ZJF) so namenski prejemki proračuna med drugim tudi prihodki od okoljskih dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda. V skladu s tretjim odstavkom 7. člena Zakona o financiranju občin³⁵ se z odlokom, s katerim se sprejme občinski proračun, določi, da se sredstva okoljskih dajatev lahko porabijo le za:

- gradnjo infrastrukture, namenjene izvajanju občinskih obveznih javnih služb varstva okolja, v skladu z državnimi operativnimi programi, sprejetimi s predpisi varstva okolja na področju čiščenja in odvajanja odpadnih voda, ravnanja s komunalnimi odpadki in odlaganja odpadkov, in
- zagotavljanje oskrbovalnih standardov, tehničnih, vzdrževalnih, organizacijskih in drugih ukrepov, predpisanih za izvajanje obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja.

ZJF v 43. členu določa tudi, da se v odloku, s katerim se sprejme občinski proračun, lahko določijo tudi druge vrste namenskih prejemkov in izdatkov proračuna. V drugem odstavku 80. člena ZJF je med drugim določeno, da se najemnina od oddaje stvarnega premoženja v najem lahko uporabi samo za gradnjo, nakup in vzdrževanje stvarnega premoženja države oziroma občine. ZPNačrt je v 84. členu določal, da je namenski vir financiranja gradnje komunalne opreme tudi komunalni prispevek, občina pa z odlokom, s katerim sprejme občinski proračun, določi komunalni prispevek kot namenski prihodek. V skladu s prvim odstavkom 9. člena Navodila o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna³⁶ naj bi poročilo o realizaciji finančnega načrta neposrednega uporabnika med drugim vključevalo tudi obrazložitve posameznih vrst izdatkov iz realizacije finančnega načrta (pri čemer se posebej poudari obrazložitev posameznih vrst namenskih sredstev) ter obrazložitve prenosa neporabljenih namenskih sredstev iz preteklega leta v skladu s 44. členom ZJF.

V 4. členu proračuna občine za leto 2017 je občina glede namenskih prejemkov določila, da so poleg prejemkov iz 43. člena ZJF namenski prejemki še lastni prejemki krajevnih skupnosti, ki se uporabijo za financiranje proračunskih postavk, označenih z oznako LS (lastna sredstva), ter požarna taksa, ki se porablja za financiranje prostovoljnih gasilskih društev prek Občinske gasilske zveze Grosuplje. Občina v proračunu občine za leto 2017 ni opredelila namenskih prejemkov za financiranje infrastrukture JS KOV. Iz obrazložitev posebnega dela proračuna občine za leto 2017 in obrazložitev NRP 2017–2020 je razvidno, da je občina kot vir financiranja investicij v okviru projekta OB032-07-0380 Obnova kanalizacijskih sistemov oziroma proračunske postavke 0615032 – Obnova kanalizacijskih sistemov predvidela prihodke od najemnine za komunalno infrastrukturo, ki jo je občina oddala v najem JKP Grosuplje. Navedeno je, da so sredstva namenjena pokrivanju stroškov investicijskega vzdrževanja in investicijam na področju gospodarskih javnih služb.

Iz obrazložitev zaključnega računa proračuna občine za leto 2017 je razvidno, da so bile investicije financirane iz občinskega proračuna, za investicijo Ureditev infrastrukture v romskih naseljih – 1. faza pa je občina pridobila tudi sredstva državnega proračuna. Investicije v obnovo kanalizacijskih sistemov so se v letu 2017 financirale iz prihodkov od najemnine za komunalno infrastrukturo, investicija Ureditev infrastrukture v romskih naseljih – 1. faza iz prihodkov od okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda, poraba namenskih prejemkov za financiranje preostalih investicij infrastrukture JS KOV pa iz proračunskih dokumentov ni razvidna.

³⁴ Uradni list RS, št. 11/11-UPB4 (14/13-popr.), 101/13.

³⁵ Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 71/17.

³⁶ Uradni list RS, št. 12/01, 10/06, 8/07, 102/10.

Pojasnilo občine

Vir financiranja preostalih investicij infrastrukture JS KOV so bili prihodki od okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda. V zaključnem računu proračuna občine za leto 2017 je občina podatke o porabi in prenosu sredstev od okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda pomotoma prikazala napačno, zato je bil napačno prikazan tudi podatek o prenosu neporabljenih namenskih sredstev.

Povzetek

Občina v proračunu občine za leto 2017 ni opredelila jasnih ciljev in kazalnikov za merjenje doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV, niti jih ni opredelila v nobenem drugem dokumentu. Investicije oziroma projekti, ki jih je občina načrtovala za financiranje infrastrukture JS KOV v proračunu občine za leto 2017 oziroma v NRP 2017–2020, so usklajene s projekti, predvidenimi v idejnih zasnovah kanalizacij.

Občina je v letu 2017 zagotovila sredstva za financiranje infrastrukture JS KOV, odhodke za investicije in investicijsko vzdrževanje je načrtovala v proračunu občine za leto 2017, večletne investicije pa je uvrstila v NRP 2017–2020. Ker je občina na 3 proračunskih postavkah v proračunu in na 3 projektih v načrtu razvojnih programov načrtovala sredstva za različne investicije, pri tem pa iz obrazložitve proračunskih dokumentov ni jasno razvidno, koliko sredstev je bilo načrtovanih in realiziranih za posamezno investicijo, ni mogoče ugotoviti zneska načrtovanih in realiziranih sredstev za posamezno investicijo. S tem je onemogočena presoja, ali je bilo prevzemanje obveznosti in izplačilo sredstev proračuna v skladu s proračunom občine. Občina je v NRP 2017–2020 uvrstila le 1 investicijo na podlagi sprejetega dokumenta identifikacije investicijskega projekta, ostale investicije pa je v NRP 2017–2020 uvrstila na podlagi ponudb in predračunov.

Za financiranje infrastrukture JS KOV je občina v obrazložitvah posebnega dela proračuna občine za leto 2017 in NRP 2017–2020 opredelila predvidene vire financiranja, in sicer za večino investicij financiranje iz občinskega proračuna, za 2 investiciji pa je predvidela tudi pridobitev sredstev državnega proračuna. Občina v proračunu občine za leto 2017 ni opredelila namenskih prejemkov za financiranje infrastrukture JS KOV in ni določila namenskosti porabe prejemkov od okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda. Iz obrazložitve zaključnega računa proračuna občine za leto 2017 je razvidno, da so bile investicije v infrastrukturo JS KOV financirane iz občinskega proračuna, za 1 investicijo pa je občina pridobila tudi sredstva državnega proračuna. Investicije v obnovo kanalizacijskih sistemov so se v letu 2017 financirale iz prihodkov od najemnine za komunalno infrastrukturo, investicija Ureditev infrastrukture v romskih naseljih – 1. faza iz prihodkov od okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda, poraba namenskih prejemkov za financiranje preostalih investicij infrastrukture JS KOV pa iz proračunskih dokumentov ni razvidna.

2.1.4 Določitev načina in oblike zagotavljanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter opredelitev nalog, storitev, oskrbovalnih standardov in ukrepov

Občina je bila učinkovita pri določitvi načina in oblike zagotavljanja JS KOV ter opredelitvi nalog, storitev, oskrbovalnih standardov in ukrepov, če je pripravila in sprejela odlok, v katerem je opredelila:

- način in obliko zagotavljanja JS KOV;
- oskrbovalne standarde glede opremljenosti aglomeracij in območij izven meja aglomeracij v občini;

- obvezne storitve JS KOV (za objekte, ki so priključeni na javno kanalizacijo, in za objekte, ki niso priključeni na javno kanalizacijo);
- naloge JS KOV (na primer odvajanje in čiščenje ter prevoz in odvoz KOV, prevzem, odvoz in obdelavo blata);
- ukrepe, ki prispevajo in omogočajo učinkovito izvajanje JS KOV.

Občinski svet je 5. 6. 2013 sprejel odlok o KOV, s katerim je uredil način izvajanja JS KOV na območju občine, in sicer organizacijsko in prostorsko zasnovo opravljanja javne službe, pogoje, vrsto in obseg javne službe, vire financiranja javne službe, pravice in obveznosti izvajalca JS, pravice in obveznosti uporabnikov javne službe (v nadaljevanju: uporabnik JS), osnove za oblikovanje cen in obračun storitev ter nadzor. V 3. členu odloka o KOV je določeno, da JS KOV na celotnem območju občine zagotavlja JKP Grosuplje.

Odlok o KOV je občina sprejela na podlagi takrat veljavne Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode³⁷ (v nadaljevanju: uredba o KOV iz leta 2011) in ga do konca leta 2017 ni dopolnila ali spremenila. Odlok o KOV v 2. členu določa, da vrste nalog in ukrepe, ki se izvajajo v okviru opravljanja storitev obvezne občinske gospodarske javne službe, in standarde komunalne opremljenosti, ki morajo biti izpolnjeni za odvajanje in čiščenje KOV, določa uredba o KOV iz leta 2011. Tudi izrazi, uporabljeni v odloku o KOV, imajo enak pomen kot izrazi, ki jih je določala uredba o KOV iz leta 2011.

Odlok o KOV se glede oskrbovalnih standardov v 2. členu sklicuje na uporabo določb uredbe o KOV iz leta 2011, ki je glede standardov opremljenosti določala, enako kot določa veljavna uredba o KOV, da morajo biti aglomeracije opremljene z javno kanalizacijo in MKČN, vendar pa je predvidevala manj možnih izjem in drugačne pogoje zanje. Občina je v 15. členu odloka o KOV v zvezi z oskrbovalnimi standardi določila, da morajo na območjih, kjer po programu odvajanja in čiščenja³⁸, ki ga mora pripraviti izvajalec JS, ni predvidena gradnja javne kanalizacije, lastniki objektov v zakonsko predpisanih rokih, ki so navedeni v tem programu, nadomestiti obstoječe greznice z MKČN ali nepretočnimi greznicami. Program izvajanja 2017–2020 ne določa rokov v zvezi z opremljanjem objektov na teh območjih, v Prilogi 6 pa navaja in prikazuje aglomeracije v skladu z državnim operativnim programom ter navaja, da bo na teh območjih treba zgraditi javno kanalizacijo s pripadajočo čistilno napravo. Odlok o KOV v 15. členu za območja izven aglomeracij določa še, da posamezni uporabniki JS lahko zgradijo skupno MKČN, iz nestanovanjskih stavb pa se KOV lahko odvaja v MKČN z zmogljivostjo, enako ali večjo od 50 PE, kar je predvidevala tudi uredba o KOV iz leta 2011 v sedmem odstavku 7. člena. Uredba o KOV pa tako možnost predvideva za vse objekte, za katere niso izpolnjeni pogoji za priklop na javno kanalizacijo sosednje aglomeracije.

Občina je z odlokom o KOV večinoma določila vse obvezne storitve JS KOV. Glede obveznih storitev za objekte, ki so oziroma niso priključeni na javno kanalizacijo, pa uredbi o KOV še niso povsem prilagojene naslednje določbe odloka o KOV:

- obveznih storitev ne deli glede na kriterij, ali gre za objekt, ki je oziroma ni priključen na javno kanalizacijo, kot to določa uredba o KOV, temveč glede na kriterij, ali gre za del naselja, ki je oziroma ni opremljen z javno kanalizacijo;

³⁷ Uradni list RS, št. 88/11, 8/12, 108/13. Uredba je veljala od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2015, ko je pričela veljati uredba o KOV.

³⁸ Vsebinsko gre za program izvajanja v skladu s 26. členom uredbe o KOV.

- kot eno od obveznih storitev JS KOV še vedno določa prve meritve in obratovalni monitoring ter izdelavo ocene obratovanja za MKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, za katere je v uredbi o KOV kot obvezna storitev določeno njihovo pregledovanje;
- v 7. členu med nalogami in storitvami JS KOV ne določa obdelave blata, ki je ena od obveznih storitev JS KOV po uredbi o KOV; vendar pa je v 6. točki prvega odstavka 7. člena določeno, da izvajalec JS v delu naselja, ki je opremljeno z javno kanalizacijo, zagotavlja tudi druge storitve skladno s predpisi; v 16. in 26. členu pa je navedeno tudi, da izvajalec JS zagotavlja obdelavo blata iz obstoječih greznic in MKČN;
- ne določa omejitev, po katerih se odvajanje padavinske odpadne vode z zasebnih površin lahko izvaja kot obvezna storitev JS KOV;
- kot obvezne storitve za objekte, ki so priključeni na javno kanalizacijo, ne določa tudi dodatne obdelave KOV;
- za prevzem in odvoz blata iz MKČN ne določa, da se izvede najmanj 1-krat na 3 leta, temveč da se izvede največ 2-krat na 3 leta.

Opredelitev obveznih storitev javne službe v odloku o KOV v primerjavi z ureditvijo obveznih storitev javne službe, kot so določene v 16., 17. in 44. členu³⁹ uredbe o KOV, je prikazana v tabeli 6.

Tabela 6: Opredelitev obveznih storitev javne službe v odloku o KOV v primerjavi z uredbo o KOV

Obvezne storitve javne službe po uredbi o KOV	Obvezne storitve javne službe po odloku o KOV
Objekti, ki so priključeni na javno kanalizacijo	
Odvajanje in čiščenje KOV, ki se odvaja v javno kanalizacijo, ter njena dodatna obdelava	○
Odvajanje in čiščenje padavinske odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo z javnih površin	☑
Odvajanje in čiščenje padavinske odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo s streh, če zanjo ni mogoče zagotoviti ravnanja v skladu s predpisom, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo	☑
Odvajanje in čiščenje padavinske odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo z zasebnih utrjenih površin, ki niso večje od 100 m ² in pripadajo objektu, iz katerega se odvaja KOV ali padavinska odpadna voda s streh, če tako določa občinski predpis, ki ureja JS KOV	○
Obdelava blata na območju KČN, ki je opremljena za prevzem in obdelavo blata	○

³⁹ Uredba o KOV v 44. členu določa obvezne storitve za obstoječe objekte v prehodnem obdobju do njihove prilagoditve zahtevam te uredbe.

Obvezne storitve javne službe po uredbi o KOV	Obvezne storitve javne službe po odloku o KOV
Objekti, ki niso priključeni na javno kanalizacijo	
Prevzem in odvoz KOV, ki se zbira v nepretočnih greznicah in KČN, ter njeno čiščenje	☑
Prevzem in odvoz blata iz MKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, in iz MKČN iz petega odstavka 21. člena uredbe o KOV najmanj 1-krat na 3 leta	○
Prevzem blata iz obstoječih pretočnih greznic najmanj 1-krat na 3 leta	☑
Obdelava blata, prevzetega iz MKČN in obstoječih pretočnih greznic	○
Pregledovanje MKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE	☒

Legenda: ☑ – obvezna storitev JS KOV je opredeljena,

☒ – obvezna storitev JS KOV ni opredeljena,

○ – obvezna storitev JS KOV je opredeljena deloma (ne dovolj natančno in ne z vso potrebno vsebino).

Vira: uredba o KOV, odlok o KOV.

Z odlokom o KOV so večinoma določene tudi druge naloge JS KOV ter ukrepi za izvajanje JS KOV:

- redno vzdrževanje javne kanalizacije;
- izdelava programa izvajanja;
- vodenje evidence o izvajanju JS KOV;
- poročanje o izvajanju JS KOV;
- priključevanje novih uporabnikov JS;
- tehnični in vzdrževalni ukrepi za izvajanje JS KOV;
- obveščanje uporabnikov JS (odlok o KOV ne določa obveznosti obveščanja uporabnikov JS o mestu čiščenja odpadne vode in blata ter pogojih odvajanja odpadne vode v javno kanalizacijo, kot to predvidevata prvi in drugi odstavek 25. člena uredbe o KOV);
- nekatere obveznosti upravljavca MKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, in obveznosti lastnikov objektov, ki niso priključeni na javno kanalizacijo (odlok o KOV ne določa obveznosti hrambe in predložitve podatkov o MKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, kot to določa uredba o KOV v tretjem, četrtem in petem odstavku 28. člena, ter ne določa obveznosti lastnikov objektov, ki niso priključeni na javno kanalizacijo, glede hrambe dokumentacije in predložitve podatkov izvajalcu JS v skladu z 29. in 45. členom⁴⁰ uredbe o KOV).

Tehnični in vzdrževalni ukrepi za izvajanje JS KOV pa so določeni tudi s Pravilnikom o tehnični izvedbi in uporabi objektov in naprav za odvajanje in čiščenje komunalnih in padavinskih odpadnih voda na območju Občine Grosuplje. Odlok o KOV med ukrepi, ki omogočajo učinkovito izvajanje JS KOV, ureja tudi vodenje nekaterih upravnih postopkov in postopkov v skladu z javnimi pooblastili v zvezi z načrtovanjem in gradnjo infrastrukture ter priključevanjem uporabnikov JS na javno kanalizacijo (na

⁴⁰ Uredba o KOV v 45. členu določa obveznosti lastnikov obstoječih objektov, ki so opremljeni z obstoječo pretočno greznico, v prehodnem obdobju do njihove prilagoditve zahtevam te uredbe.

primer izdaja soglasij k projektnim rešitvam in soglasij za priključitev), omogoča pa tudi nadzor in določa prekrške, ki se nanašajo na uporabnika JS oziroma uporabo obveznih storitev JS KOV, česar uredba o KOV ne predpisuje.

Pojasnilo občine

Občina je s spremembami odloka o KOV čakala na predvidene spremembe aglomeracij in spremembe gradbene zakonodaje, ocenila pa je tudi, da razhajanja med določbami odloka o KOV in uredbe o KOV niso bistvenega pomena, oziroma da se v primeru večjih razhajanj lahko uporabijo določila uredbe o KOV.

Ukrep občine

Občinski svet je 16. 10. 2019 sprejel Odlok o izvajanju obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode na območju Občine Grosuplje⁴¹.

Povzetek

Občinski svet je 5. 6. 2013 na podlagi uredbe o KOV iz leta 2011 sprejel odlok o KOV, ki ureja način izvajanja JS KOV na območju občine in določa, da JS KOV na celotnem območju občine zagotavlja JKP Grosuplje. Odlok o KOV se glede oskrbovalnih standardov na splošno sklicuje na uporabo določb uredbe o KOV iz leta 2011, ki se glede ureditve standardov opremljenosti razlikuje od uredbe o KOV, veljavne v letu 2017, predvsem glede možnih izjem od opremljanja z javno kanalizacijo, nekatere razlike med ureditvama pa so tudi v določenih standardih za opremljanje območij izven aglomeracij. Z odlokom o KOV je občina večinoma določila vse obvezne storitve in druge naloge JS KOV ter ukrepe za izvajanje JS KOV, ki pa niso povsem prilagojeni storitvam, drugim nalogam in ukrepom, opredeljenim v uredbi o KOV (odlok o KOV kot eno od obveznih storitev JS KOV še vedno določa prve meritve in obratovalni monitoring ter izdelavo ocene obratovanja za MKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, za katere je v uredbi o KOV kot obvezna storitev določeno njihovo pregledovanje). Prav tako pa v odloku o KOV niso z vso potrebno vsebino oziroma ne dovolj natančno določene nekatere druge obvezne storitve in druge naloge JS KOV ter ukrepi za izvajanje JS KOV. Občina je v odloku o KOV določila tudi prekrške v zvezi z neizpolnjevanjem obveznosti uporabnika JS, česar uredba o KOV ne določa, občini pa omogoča možnost izvajanja dodatnega nadzora na področju odvajanja in čiščenja KOV.

2.1.5 Program izvajanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

Občina je bila učinkovita pri pridobitvi, preveritvi in potrditvi programa izvajanja z ustrezno vsebino, če je:

- od izvajalca JS pravočasno (najkasneje do 31. 10. koledarskega leta pred začetkom njegove veljavnosti) pridobila program izvajanja za obdobje 4 koledarskih let (veljaven v letu 2017) in morebitno spremembo programa izvajanja;
- preverila in potrdila program izvajanja, ki vsebuje vsaj naslednje podatke:
 - osnovne podatke (podatke o izvajalcu JS, podatke o naseljih in aglomeracijah, kjer se izvaja JS KOV);
 - podatke o infrastrukturi in osnovnih sredstvih (podatke o KČN, podatke o javnem kanalizacijskem omrežju);

⁴¹ Uradni list RS, št. 67/19.

- opredelitev načina izvajanja JS KOV (načrt vzdrževanja in čiščenja javne kanalizacije, načrt izvajanja javne službe, način zagotavljanja obdelave blata, način obveščanja uporabnikov JS);
- pogoje in časovni načrt izvajanja posameznih obveznih storitev JS KOV;
- v primeru neustrezne vsebine zahtevala dopolnitev programa izvajanja.

Občina je 28. 10. 2016 od izvajalca JS pridobila program izvajanja 2017–2020, na katerega ni imela vsebinskih pripomb, zato ga je 23. 11. 2016 potrdil župan. V letu 2017 se program izvajanja ni spremenil. Vsebinski sklopi, ki jih vsebuje program izvajanja 2017–2020, so prikazani na sliki 2.

Slika 2: Vsebinski sklopi programa izvajanja 2017–2020

Vir: program izvajanja 2017–2020.

Program izvajanja 2017–2020 v okviru osnovnih podatkov med drugim vsebuje podatke o izvajalcu JS (naziv, naslov, davčno in matično številko, odgovorno osebo JKP Grosuplje), imenu naselij ter imenu in identifikacijski št. aglomeracij. Občina obsega 67 naselij in 37 aglomeracij, v katerih se izvaja JS KOV. V okviru podatkov o infrastrukturi in osnovnih sredstvih program izvajanja 2017–2020 med drugim vsebuje podatke o zmogljivosti čistilne naprave (do 20.000 PE) ter dolžini (107.548 m) in sestavi kanalizacijskega omrežja (mešano kanalizacijsko omrežje meri 46.927 m, fekalno kanalizacijsko omrežje 41.443 m in meteorno kanalizacijsko omrežje 19.178 m). Na kanalizacijskem sistemu se nahaja 17 črpališč, 9 razbremenilnikov in 3 zadrževalni bazeni deževnih voda. V okviru opredelitve načina izvajanja JS KOV pa program med drugim vsebuje načrt vzdrževanja in čiščenja javne kanalizacije, načrt izvajanja javne službe (načrt izvajanja javne službe za objekte, ki so priključeni na javno kanalizacijo, načrt izvajanja javne službe za objekte, iz katerih se KOV odvaja v nepretočne greznice, načrt izvajanja javne službe za objekte, iz katerih se KOV odvaja v MKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE), način zagotavljanja obdelave blata in način obveščanja uporabnikov JS.

V načrtu vzdrževanja in čiščenja javne kanalizacije je določeno, da se čiščenje in vzdrževanje izvaja dnevno s pregledi kanalizacijskih sistemov in objektov. Redno čiščenje večjih in bolj obremenjenih črpališč je predvideno 2-krat mesečno, manjših črpališč 1-krat mesečno, po večjih deževjih pa je treba izvajati tudi izredna čiščenja. Čiščenje razbremenilnikov in zadrževalnih bazenov deževnih voda je predvideno 2-krat letno, upoštevajoč izvajanje izrednih čiščenj. Pri pregledu kanalizacijskega omrežja, ki se izvaja tedensko

po kanalizacijskih odsekih, vzdrževalci preverjajo pretočnost in vidne poškodbe kanalizacijskih cevi, čistost razbremenilnikov in zadrževalnih bazenov deževnih voda, poškodovanost jaškov na cesti in zamašenost peskolovov. Vsa redna in izredna dela na kanalizacijskem omrežju se zabeležijo v dnevnik obratovanja čistilne naprave.

V načrtu izvajanja javne službe je določeno, da se praznjenje in čiščenje greznic in MKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, lahko izvaja na 2 načina, in sicer:

- s planskim praznjenjem, ki se izvede na podlagi terminskega plana za 3-letno obdobje (1-krat na 3 leta za greznice in 2-krat na 3 leta za MKČN, in sicer prvič s planskim praznjenjem, nadalje pa na podlagi klica uporabnika JS);
- s praznjenjem na podlagi klica, ki se izvede, kadar uporabnik JS pokliče izvajalca JS in se dogovori za datum in uro praznjenja greznice ali MKČN (redno praznjenje se izvede v primeru klica v rednem delovnem času, izredno oziroma intervencijsko praznjenje pa se izvede v primeru klica izven rednega delovnega časa).

Glede načina obveščanja uporabnikov JS je v programu določeno, da mora izvajalec JS uporabnike JS pisno obvestiti vsaj 15 dni pred predvidenim dnem opravljanja storitve praznjenja in čiščenja greznic oziroma MKČN. Uporabnik JS ima pravico do 1-kratne prestavitve predvidenega datuma opravljanja storitve, in sicer na podlagi predhodnega obvestila in dogovora z izvajalcem JS.

Povzetek

Občina je v letu 2016 od JKP Grosuplje pridobila in potrdila program izvajanja 2017–2020, ki je vsebinsko ustrezen, saj vsebuje osnovne podatke, podatke o infrastrukturi in osnovnih sredstvih, opredelitev načina izvajanja JS KOV ter pogoje in časovni načrt izvajanja posameznih obveznih storitev JS KOV.

2.2 Spremljanje in poročanje o izvajanju javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

V zvezi z učinkovitostjo pri spremljanju in poročanju o izvajanju JS KOV smo iskali odgovore na vprašanja, ali je občina:

- spremljala izvajanje JS KOV;
- občinskemu svetu poročala o izvajanju JS KOV;
- vzpostavila sistem, da bi občanom omogočila izraziti morebitno nezadovoljstvo z izvajanjem JS KOV.

2.2.1 Spremljanje izvajanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

Občina je bila učinkovita pri spremljanju izvajanja JS KOV, če je:

- določila odgovorno osebo ter opredelila naloge in aktivnosti za spremljanje izvajanja JS KOV;
- vsaj 1-krat letno od izvajalca JS zahtevala in pridobila poročilo o opravljenih storitvah JS KOV v letu 2017;
- spremljala opravljene storitve izvajalca JS v letu 2017, jih primerjala z načrtovanimi storitvami, opredeljenimi v programu izvajanja za leto 2017, ter pridobila ustrezna dokazila vsaj za naslednje storitve: vzdrževanje in čiščenje javne kanalizacije, prevzem in čiščenje celotne količine KOV iz greznic in MKČN ter pregled MKČN;

- spremljala aktivnosti izvajalca JS pri priključevanju objektov na javno kanalizacijsko omrežje, zlasti obveščanje lastnikov objektov in izdajanje soglasij za izvedbo kanalizacijskega priključka;
- raziskala in pojasnila razloge za morebitno neustrezno izvajanje JS KOV in sprejela ukrepe za izboljšanje izvajanja JS KOV.

Župan je 20. 1. 2017 sprejel sklep o imenovanju odgovorne osebe, s katerim je določil odgovorno osebo za spremljanje izvedenih nalog in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV ter za spremljanje izvajanja storitev JS KOV. Naloge odgovorne osebe pri spremljanju izvajanja storitev so: sodelovanje z izvajalcem JS in nadzor nad opravljanjem storitev izvajalca JS. V 3. členu sklepa je določeno, da mora odgovorna oseba o opravljenem nadzoru in ugotovitvah 1-krat letno poročati županu.

Občina od izvajalca JS ni zahtevala in ni pridobila poročila, iz katerega bi bile razvidne dejansko opravljene storitve v letu 2017, da bi bilo občini omogočeno spremljanje opravljenih storitev oziroma primerjava med dejansko opravljenimi in načrtovanimi storitvami, opredeljenimi v programu izvajanja za leto 2017.

Pojasnilo občine

Letno poročilo Javno komunalnega podjetja Grosuplje, d. o. o. za leto 2017 (v nadaljevanju: letno poročilo) vsebuje tudi podatke o izvajanju storitev odvajanja in čiščenja KOV. Letno poročilo je bilo predstavljeno na skupščini, ki se je je kot predstavnik občine udeležil župan, in nadzornemu svetu JKP Grosuplje, katerega član je direktor občinske uprave.

V letnem poročilu so storitve JS KOV v letu 2017 (vzdrževanje in čiščenje čistilne naprave in objektov javne kanalizacije, vzdrževanje kanalizacijskega omrežja, prevzem in obdelava blata iz MKČN, prevzem odpadne vode in blata iz pretočnih in nepretočnih greznic), ki jih izvaja JKP Grosuplje, zgolj na splošno navedene, ni pa razviden obseg dejansko opravljenih storitev v letu 2017, ki naj bi jih občina primerjala z načrtovanimi storitvami, ki so v programu izvajanja 2017–2020 opredeljene oziroma načrtovane za leto 2017. Iz letnega poročila so razvidni tudi nekateri podatki na področju odvajanja in čiščenja KOV (zmogljivost čistilne naprave, dolžina in sestava kanalizacijskega omrežja, količina odvedene odpadne vode, število izpraznjenih greznic, število in odstotek priključenih prebivalcev občine na kanalizacijsko omrežje).

Za spremljanje opravljenih storitev občina od izvajalca JS ni pridobila poročila o opravljenih storitvah v letu 2017, se je pa sestajala z izvajalcem JS z namenom preverjanja opravljenih storitev in reševanja morebitnih težav pri opravljanju storitev. Iz zapisnikov sestankov je razvidno, da je občina preverjala opravljanje storitev (vzdrževanje in čiščenje javne kanalizacije, praznjenje KOV iz greznic in MKČN, pregledovanje MKČN) in ugotovila, da se storitve izvajajo v skladu s programom izvajanja 2017–2020 brez kakršnihkoli težav. Občina je 5. 12. 2017 s predstavnikom izvajalca JS izvedla letni pregled delovanja KČN in pregledala dnevnik obratovanja KČN, iz katerega so razvidna tudi vsa vzdrževalna dela na javni kanalizaciji. Občina je pridobila evidenco opravljenih pregledov MKČN in evidenco opravljenih del na javni kanalizaciji. Občina ni predložila dokumentacije, iz katere bi bilo razvidno, da bi odgovorna oseba županu poročala o spremljanju izvajanja opravljenih storitev izvajalca JS v letu 2017, kot je bilo določeno s sklepom.

Pojasnilo občine

Odgovorna oseba je na kolegiju, katerega član je tudi župan, poročala o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV, in sicer 13. 2. 2017 o trenutnem stanju na področju odvajanja in čiščenja KOV in zaključkih idejnih zasnov kanalizacije, 19. 2. 2018 pa o zaključkih dokumenta Spremljanje in analiziranje doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV za leto 2017, ki ga je pripravil Urad za komunalno infrastrukturo.

Iz zapisnikov sestankov kolegija je razvidno, da je odgovorna oseba na kolegiju poročala o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV v letu 2017, vendar pa v letu 2017 ni poročala o spremljanju oziroma nadzoru nad opravljenimi storitvami izvajalca JS v letu 2017.

Po podatkih občine je bilo v letu 2017 izpraznjenih 41 greznic na podlagi klica uporabnika JS in 834 greznic na podlagi terminskega plana⁴², MKČN pa je bilo izpraznjenih 43 in pregledanih 24.

Priključitev objekta na javno kanalizacijsko omrežje je po določilu 11. člena odloka o KOV obvezna in dovoljena le na podlagi izdanega soglasja za priključitev, ki ga izda izvajalec JS. Izvajalec JS mora lastnika objekta v roku 30 dni po prejemu uporabnega dovoljenja za javno kanalizacijsko omrežje obvestiti, da je priključitev njegovega objekta na javno kanalizacijsko omrežje obvezna, in mu posredovati pogoje za priključitev. Priključitev na javno kanalizacijsko omrežje se mora opraviti v roku 6 mesecev od prejema obvestila o obvezni priključitvi. Uporabniki JS se morajo po določilu drugega odstavka 28. člena odloka o KOV priključiti na zgrajeno javno kanalizacijsko omrežje, vendar le s soglasjem izvajalca JS. Občina mora spremljati priključevanje objektov na novozgrajeno javno kanalizacijsko omrežje.

V postopku priključitve objektov na novozgrajeno javno kanalizacijsko omrežje izvajalec JS pripravi seznam objektov, ki se morajo priključiti na javno kanalizacijsko omrežje, in ga posreduje občini. Po pregledu seznama občina lastnikom objektov izda odločbe za plačilo komunalnega prispevka z obvestilom o obveznosti priključitve. Na podlagi obvestila občine o izdanih odločbah za plačilo komunalnega prispevka izvajalec JS lastnikom objektov izda soglasje za priključitev, v katerem so določeni pogoji za priključitev, in priloži zahtevek za prevzem kanalizacijskega priključka (obrazec). Po izgradnji kanalizacijskega priključka lastnik objekta izvajalcu JS posreduje zahtevek za prevzem kanalizacijskega priključka, na podlagi katerega izvajalec JS kanalizacijski priključek pregleda in prevzame.

Podatki o priključitvi objektov na novozgrajeno javno kanalizacijsko omrežje v letu 2017 so prikazani v tabeli 7.

⁴² V terminskem planu, ki je sestavni del programa izvajanja 2017–2020, je bilo za leto 2017 predvideno praznjenje 675 greznic. V letu 2017 je Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor odredil, da mora izvajalec JS vnesti v bazo podatkov tudi tiste objekte, ki niso priključeni na javni vodovod, ter jim obračunati okoljsko dajatev. Zaradi tega je JKP Grosuplje začelo izvajati storitev praznjenja greznic tudi tem objektom in jih vključilo v terminski plan, zaradi česar se je število predvidenih greznic za praznjenje povečalo na 834.

Tabela 7: Podatki o priključitvi objektov na javno kanalizacijsko omrežje v letu 2017

Javno kanalizacijsko omrežje ¹⁾	Datum uporabnega dovoljenja javnega kanalizacijskega omrežja	Število objektov z obvezo priključitve na javno kanalizacijsko omrežje	Število priključenih objektov na javno kanalizacijsko omrežje do 31. 12. 2017
Spodnje Blato	22. 8. 2016	40	37
Gatina	22. 8. 2016	37	36
Oaza – 1. faza Niko	8. 8. 2017	3	3
Ponova vas – del 2. faze	20. 12. 2017	67	0

Opomba: ¹⁾ Kanalizacijsko omrežje z uporabnim dovoljenjem, pridobljenim v letu 2017 in v letu 2016 (v letu 2016 samo za tisto kanalizacijsko omrežje, za katero je bila obvezna priključitev objektov nanj v letu 2017).

Vir: podatki občine.

Občina je 80 lastnikom objektov, ki so v letu 2017 morali priključiti objekt na javno kanalizacijsko omrežje, izdala obvestilo o obveznosti priključitve, izvajalec JS pa jim je izdal soglasje za priključitev. Iz tabele 7 je razvidno, da bi se moralo na 3 javna kanalizacijska omrežja⁴³ v letu 2017 priključiti 80 objektov, priključilo pa se jih je 76. Občina je 2 lastnikoma objektov, ki bi se morala v letu 2017 priključiti na javno kanalizacijsko omrežje Spodnje Blato, iz opravičljivih razlogov (objekta sta bila v fazi prenove) podaljšala rok za priključitev v leto 2018. Proti 2 lastnikoma objektov, ki bi se morala v letu 2017 priključiti na javno kanalizacijsko omrežje (eden na kanalizacijsko omrežje Spodnje Blato, eden pa na kanalizacijsko omrežje Gatina), vendar kljub večkratnim pozivom občine in izvajalca JS k obveznosti priključitve svojih objektov nista priključila na javno kanalizacijsko omrežje, je bil uveden prekrškovni postopek in izrečena globa.

Občina sodeluje z izvajalcem JS in sproti spremlja pravočasnost in celovitost priključevanja objektov na javno kanalizacijsko omrežje. Od izvajalca JS zahteva in pridobi pisno informacijo o priključenih objektih na javno kanalizacijsko omrežje in razlogih za morebitno nepriključitev.

Občina sproti sodeluje z izvajalcem JS in ocenjuje, da je izvajanje JS KOV ustrezno, kar potrjuje tudi dejstvo, da občina v letu 2017 ni prejela pritožb občanov v zvezi z izvajanjem storitev JS KOV (povezava s točko 2.2.3 tega poročila).

Povzetek

Župan je 20. 1. 2017 s sklepom imenoval odgovorno osebo za spremljanje izvajanja storitev JS KOV in določil naloge spremljanja, in sicer sodelovanje z izvajalcem JS in nadzor nad opravljanjem storitev izvajalca JS. Občina od izvajalca JS ni zahtevala in ni pridobila poročila, iz katerega bi bile razvidne dejansko opravljene storitve JS KOV v letu 2017, da bi bilo občini omogočeno spremljanje opravljenih storitev oziroma primerjava med dejansko opravljenimi in načrtovanimi storitvami, ki so v programu izvajanja 2017–2020 načrtovane za leto 2017.

Občina je v letu 2017 spremljala opravljene storitve JS KOV in priključevanje objektov na javno kanalizacijsko omrežje. Z izvajalcem JS je na sestankih preverjala opravljene storitve in pridobila ustrezna

⁴³ Spodnje Blato, Gatina, Oaza – 1. faza Niko.

dokazila. Skupaj z izvajalcem JS je izvedla tudi letni pregled delovanja KČN in pregledala dnevnik obratovanja KČN, iz katerega so razvidna tudi vsa vzdrževalna dela na javni kanalizaciji. Občina ni predložila dokumentacije, iz katere bi bilo razvidno, da bi odgovorna oseba županu poročala o spremljanju izvajanja opravljenih storitev izvajalca JS v letu 2017. Občina sodeluje z izvajalcem JS in sproti spremlja pravočasnost in celovitost priključevanja objektov na javno kanalizacijsko omrežje. Od izvajalca JS zahteva in pridobi pisno informacijo o priključenih objektih na javno kanalizacijsko omrežje in razlogih za morebitno nepriključitev, v primeru neupravičene nepriključitve pa je proti lastniku objekta uveden prekrškovni postopek. Občina sproti sodeluje z izvajalcem JS in ocenjuje, da je izvajanje JS KOV ustrezno, kar potrjuje tudi dejstvo, da občina v letu 2017 ni prejela pritožb občanov v zvezi z izvajanjem storitev JS KOV.

2.2.2 Poročanje občinskemu svetu o izvajanju javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

Občina je bila učinkovita pri poročanju, če je občinskemu svetu vsaj 1-krat poročala o izvajanju JS KOV v letu 2017. Zaključni račun proračuna občine oziroma drug dokument, ki se predstavi občinskemu svetu na seji, naj bi vseboval vse pomembne informacije o izvajanju JS KOV. Pomembno je, da občinski svet dobi informacije o tem, ali so bile storitve JS KOV opravljene tako, kot so bile načrtovane v programu izvajanja.

Občina občinskemu svetu niti v zaključnem računu proračuna občine za leto 2017 niti v drugem dokumentu ni poročala o izvajanju JS KOV in o opravljenih storitvah JS KOV v letu 2017.

Pojasnilo občine

Občinski svet se je pri obravnavi in potrjevanju cen storitev JS KOV seznanil z izvajanjem JS KOV in opravljenimi storitvami, saj je 8. 3. 2017 sprejel 2 sklepa (Sklep o določitvi cen čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v Občini Grosuplje in Sklep o določitvi višine cene storitev, povezanih z greznicami in MKČN v Občini Grosuplje) na podlagi 2 elaboratorov o oblikovanju cen (Elaborat o oblikovanju cen storitev – odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, Elaborat o oblikovanju cen storitev – javne službe, povezane z greznicami in MKČN). Oba elaborata o oblikovanju cen vsebujeta vse podatke o izvajanju JS KOV ter količinah in cenah storitev JS KOV.

Elaborata o oblikovanju cen med drugim vsebujeta opis JS KOV, dolžino kanalizacijskega omrežja v obdobju od leta 2010 do leta 2015, sestavo kanalizacijskega omrežja v letu 2015, pregled odvedene in očiščene KOV v obdobju od leta 2009 do leta 2015 in delež prebivalcev, priključenih na javno kanalizacijsko omrežje. Oba dokumenta sta namenjena oblikovanju cen storitev JS KOV in se praviloma ne pripravljata in sprejemata vsako leto ter ne vsebujeta podatkov o dejansko opravljenih storitvah v letu 2017.

2.2.3 Vzpostavitev sistema za izražanje morebitnega nezadovoljstva občanov z izvajanjem storitev javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

Občina je bila učinkovita pri vzpostavitvi sistema za izražanje morebitnega nezadovoljstva občanov, če je:

- vzpostavila sistem za izražanje nezadovoljstva občanov, s katerim je občanom omogočila izraziti morebitno nezadovoljstvo z izvajanjem storitev JS KOV, zlasti s praznjenjem greznic in MKČN ter obveščanjem izvajalca JS;
- spremljala in sproti reševala morebitne pritožbe občanov v zvezi z izvajanjem storitev JS KOV.

Občina ima na spletni strani objavljen naslov, uradne ure in telefonske številke, kamor lahko občani pisno, osebno ali telefonsko izrazijo morebitno nezadovoljstvo z izvajanjem storitev JS KOV. Prav tako je na spletni strani objavljen obrazec, s katerim lahko občani izrazijo morebitno nezadovoljstvo, kar pomeni, da je občina vzpostavila sistem, ki občanom omogoča izraziti morebitno nezadovoljstvo z izvajanjem storitev JS KOV.

Občina v letu 2017 ni prejela pritožb občanov v zvezi z izvajanjem storitev JS KOV.

2.3 Spremljanje in poročanje o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

V zvezi z učinkovitostjo pri spremljanju in poročanju o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV smo iskali odgovore na vprašanja, ali je občina:

- spremljala izvedene aktivnosti ter stanje in doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV;
- o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV poročala občinskemu svetu in ministrstvu, pristojnemu za okolje.

2.3.1 Spremljanje izvedenih aktivnosti ter stanja in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

Občina je bila učinkovita pri spremljanju izvedenih aktivnosti ter stanja in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV, če je:

- določila odgovorno osebo ter opredelila naloge za spremljanje izvedenih aktivnosti in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV;
- spremljala izvedene aktivnosti in doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV, ki jih je opredelila v strateških razvojnih dokumentih, izvedbenih dokumentih in proračunskih dokumentih;
- spremljala in primerjala stanje (na začetku in na koncu leta 2017) na področju odvajanja in čiščenja KOV in na tej podlagi opredelila potrebne ukrepe in aktivnosti, ki bodo prispevali k uresničitvi ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV;
- raziskala in pojasnila razloge za morebitne neizvedene aktivnosti na področju odvajanja in čiščenja KOV v letu 2017 in sprejela ukrepe za izboljšanje stanja in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV.

Župan je 4. 4. 2016 sprejel Sklep o imenovanju komisije za spremljanje izvajanja Dolgoročnega strateškega načrta 2015–2020 in 18. 1. 2017 Sklep o imenovanju komisije za spremljanje izvajanja Dolgoročnega strateškega načrta 2015–2020 in odgovornih oseb za spremljanje realiziranih nalog. V obeh sklepih je določeno, da komisijo sestavljajo direktor občinske uprave in vodje uradov občinske uprave, za spremljanje izvajanja nalog strateškega načrta 2015–2020 so po posameznih področjih odgovorni vodje uradov, za področje odvajanja in čiščenja KOV je torej odgovoren vodja Urada za komunalno infrastrukturo. Oba sklepa v 4. členu določata, da se komisija sestaja najmanj 1-krat letno in pripravi poročilo o spremljanju izvajanja strateškega načrta 2015–2020.

Župan je 20. 1. 2017 sprejel sklep o imenovanju odgovorne osebe, s katerim je določil odgovorno osebo za spremljanje izvedenih nalog in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV ter za

spremljanje izvajanja storitev JS KOV. Naloge odgovorne osebe glede spremljanja izvedenih nalog in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV z navedenim sklepom niso konkretno opredeljene, niti niso opredeljene z drugim dokumentom.

Ker občina v strateških razvojnih dokumentih (v strateškem načrtu 2015–2020, OPN Grosuplje) ter proračunskih dokumentih za leto 2017 (v proračunu občine za leto 2017, spremembi proračuna občine za leto 2017, prvem rebalansu proračuna občine za leto 2017 in drugem rebalansu proračuna občine za leto 2017) ni opredelila dolgoročnih oziroma kratkoročnih ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV ter kazalnikov za merjenje doseganja ciljev, ni mogla spremljati njihovega doseganja v letu 2017 (povezava s točkama 2.1.1 in 2.1.3 tega poročila). V izvedbenih dokumentih (idejnih zasnovah kanalizacij) občina ni določila ciljev, opredelila pa je končne roke, v katerih morajo biti posamezne aglomeracije opremljene v skladu z državnim operativnim programom in uredbo o KOV, ter predvidela roke opremljanja za 4 sklope investicij, ki vključujejo po več aglomeracij skupaj. V skladu z državnim operativnim programom bi morala biti aglomeracija 20910 Šmarje - Sap opremljena do 31. 12. 2015. Občina je za posamezne sklope investicij za opremljanje aglomeracij predvidela krajše roke, kot so določeni v državnem operativnem programu, vendar pa predvideni roki v letu 2017 še niso potekali (povezava s točko 2.1.2 tega poročila).

Komisija za spremljanje izvajanja strateškega načrta 2015–2020 ni pripravila poročila o spremljanju izvajanja tega načrta za leto 2017, je pa vodja Urada za komunalno infrastrukturo, ki je v okviru komisije odgovoren za področje odvajanja in čiščenja KOV, na kolegiju⁴⁴ poročal o področju odvajanja in čiščenja KOV, in sicer:

- 13. 2. 2017 o trenutnem stanju na področju odvajanja in čiščenja KOV in zaključkih idejnih zasnov kanalizacij;
- 19. 2. 2018 o zaključkih dokumenta Spremljanje in analiziranje doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV za leto 2017, ki ga je pripravil Urad za komunalno infrastrukturo.

Za spremljanje izvedenih aktivnosti in spremljanje doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV je Urad za komunalno infrastrukturo 15. 2. 2018 pripravil naslednja dokumenta:

- Doseženi cilji na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017 (v nadaljevanju: pregled izvedenih aktivnosti);
- Spremljanje in analiziranje doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV za leto 2017 (v nadaljevanju: analiza doseganja ciljev).

Iz pregleda izvedenih aktivnosti je razvidno, da je občina obrazložila finančno realizacijo in navedla aktivnosti, izvedene na področju odvajanja in čiščenja KOV v letu 2017 po posameznih proračunskih postavkah podprograma 15029002 *Ravnanje z odpadno vodo*. Občina je navedla izvedene aktivnosti (za novogradnjo, za obnovo sistema, za izdelavo projektne dokumentacije) v letu 2017, dolžino zgrajenega oziroma obnovljenega kanalizacijskega omrežja ter obrazložila nerealizirane aktivnosti v letu 2017. Občina je v pregledu izvedenih aktivnosti obrazložila, da sta v letu 2017 ostali nerealizirani 2 investiciji, in sicer Izgradnja kanalizacije na Ljubljanski cesti v Šmarju (načrtovana v okviru proračunske postavke 0614042) zaradi težav pri pridobivanju služnosti in Izgradnja 2. faze kanalizacije Oaza (načrtovana v okviru proračunske postavke 0614049), ki je brez predvidenih državnih sredstev ni bilo mogoče izvesti. Enako

⁴⁴ Sestavljajo ga župan, direktor občinske uprave in vodje uradov občinske uprave.

obrazložitev finančne realizacije podprograma kot v pregledu izvedenih aktivnosti je občina podala tudi v obrazložitvah zaključnega računa proračuna občine za leto 2017.

Iz pregleda izvedenih aktivnosti ni razvidno, katere aglomeracije so se opremljale s posameznimi izvedenimi aktivnostmi oziroma izvedenimi investicijami. Po podatkih občine je občina investicije v izgradnjo novega kanalizacijskega omrežja izvajala predvsem v aglomeracijah, za katere so roki že potekli oziroma bodo potekli 31. 12. 2021, za ostale aglomeracije pa se je pridobivala projektna dokumentacija. Le v 1 primeru, v katerem je bila investicija sofinancirana z državnimi sredstvi, je bila ta izvedena v aglomeraciji z obremenitvijo pod 500 PE. Izvedene aktivnosti v aglomeracijah v letu 2017 so prikazane v tabeli 8.

Tabela 8: Izvedene aktivnosti po posameznih aglomeracijah v letu 2017

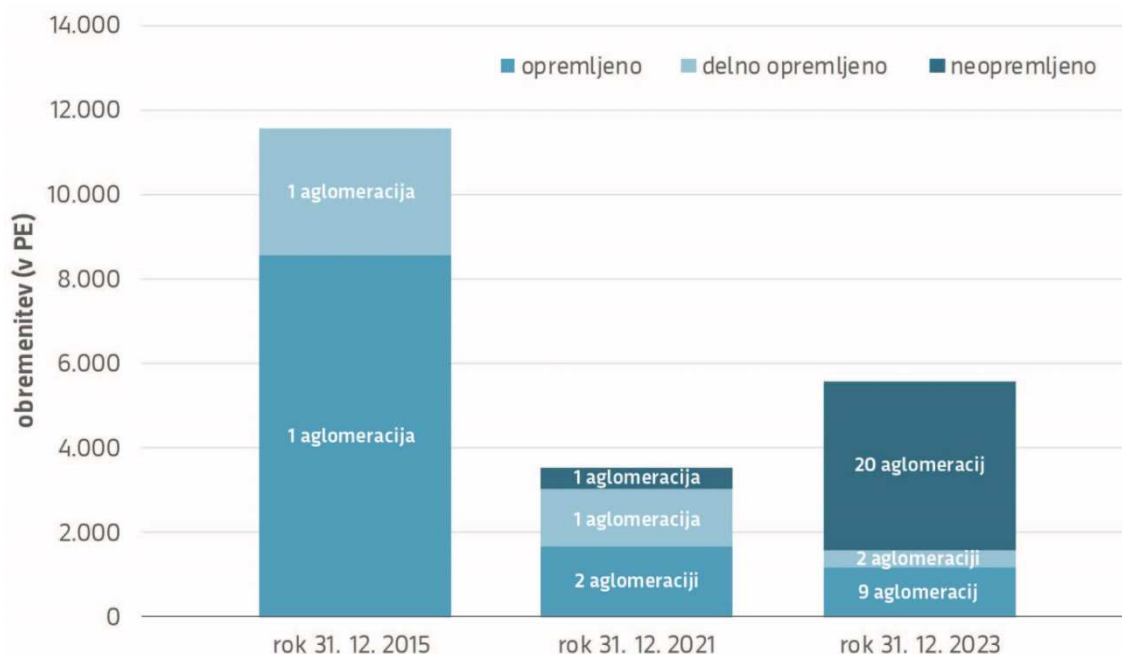
Aglomeracija/izven aglomeracije	Obremenitev (PE)	Izvedene aktivnosti	Proračunska postavka
Obremenitev med 2.000 PE in 10.000 PE – rok 31. 12. 2015			
5025 Grosuplje	8.542	Izgradnja kanalizacije na Brvacah	0615009
		Izdelava 2 odprtin s pokrovi nad iztokoma iz 2 zadrževalnih bazenov	0615032
		Obnova kanalizacije na Župančičevi cesti v Grosupljem	0615032
		Obnova kanalizacije na Obrtniški cesti v Grosupljem	0615032
20910 Šmarje - Sap	2.998	Izgradnja kanalizacijskega sistema v delu naselja Mali Vrh (začetek gradnje)	0615009
		Izgradnja kanalizacije na Ljubljanski cesti v Šmarju - Sapu	0615032
		Izgradnja sekundarnega kanala	0615042
		Obnova črpališča na Lahovi cesti v Šmarju - Sapu	0615032
		Obnova kanalizacije na Trubarjevi cesti v Šmarju - Sapu	0615032
Obremenitev med 500 PE in 2.000 PE – rok 31. 12. 2021			
5116 Ponova vas - Št. Jurij	1.331	Gradnja kanalizacije Ponova vas – zaključek 2. faze II. etape	0615010
5051 Zagradec pri Grosupljem	523	IDZ ¹⁾ za kanalizacijsko omrežje aglomeracij Zagradec pri Grosupljem in Malo Mlačevo	0615009
Obremenitev pod 500 PE – rok 31. 12. 2023			
5054 Velika Račna	493	IDZ ¹⁾ za kanalizacijsko omrežje aglomeracij Čušperk in Velika Račna	0615009

Aglomeracija/izven aglomeracije	Obremenitev (PE)	Izvedene aktivnosti	Proračunska postavka
5060 Žalna	70	IDZ ¹⁾ za kanalizacijsko omrežje aglomeracij Velika Loka in Žalna	0615009
5062 Čušperk	303	IDZ ¹⁾ za kanalizacijsko omrežje aglomeracij Čušperk in Velika Račna	0615009
5070 Žalna	328	IDZ ¹⁾ za kanalizacijsko omrežje aglomeracij Velika Loka in Žalna	0615009
5077 Velika Loka	235	IDZ ¹⁾ za kanalizacijsko omrežje aglomeracij Velika Loka in Žalna	0615009
30272 Oaza	75	Ureditev infrastrukture v romskih naseljih – 1. faza Niko	0615047
<i>Izven aglomeracije</i>			
		Kanalizacija in MKČN Mala Loka – izdelava projektne dokumentacije (IDZ, PGD, PZI) ¹⁾	0614048
		Obnova odvodnega kanala Malo Mlačvo	0615032

Opomba: ¹⁾ IDZ – idejna zasnova, PGD – projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja, PZI – projekt za izvedbo.
Vir: podatki občine.

V analizi doseganja ciljev je občina za vsako posamezno aglomeracijo navedla obremenitev v PE ter stanje opremljenosti na dan 31. 12. 2017 (obremenitev v PE – opremljena, obremenitev v PE – neopremljena). Podatki o opremljenosti aglomeracij v PE glede na obremenitev in rok opremljanja po stanju na dan 31. 12. 2017 so prikazani na sliki 3.

Slika 3: Podatki o opremljenosti aglomeracij (na dan 31. 12. 2017) v PE glede na obremenitev in rok opremljanja

Vira: analiza doseganja ciljev, državni operativni program.

Na dan 31. 12. 2017 je imela občina v aglomeracijah z obremenitvijo:

- enako ali večjo od 2.000 PE ter rokom opremljanja, ki je potekel 31. 12. 2015, skupna obremenitev 2 aglomeracij pa znaša 11.540,09 PE: 74 odstotkov opremljenih PE in 26 odstotkov delno opremljenih PE;
- med 500 PE in 2.000 PE ter rokom opremljanja 31. 12. 2021, kjer skupna obremenitev 4 aglomeracij znaša 3.545,10 PE: 47,7 odstotka opremljenih PE, 37,6 odstotka delno opremljenih PE in 14,7 odstotka neopremljenih PE;
- pod 500 PE in rokom opremljanja 31. 12. 2023, kjer skupna obremenitev 31 aglomeracij znaša 5.382 PE: 21,4 odstotka opremljenih PE, 8,1 odstotka delno opremljenih PE in 70,5 odstotka neopremljenih PE.

Iz analize doseganja ciljev je razvidno, da je bilo v občini na dan 31. 12. 2017 v celoti opremljenih 12 aglomeracij. Ostale aglomeracije pa so bile na dan 31. 12. 2017 delno opremljene ali neopremljene, in sicer:

- večina aglomeracij sodi v skupino 31 aglomeracij (20 neopremljenih, 2 delno opremljeni), za katere rok v skladu z uredbo o KOV poteče 31. 12. 2023;
- od 4 aglomeracij, za katere rok opremljanja poteče 31. 12. 2021, je bila 1 neopremljena in 1 delno opremljena;
- od 2 aglomeracij, za kateri je rok opremljanja v skladu z državnim operativnim programom že potekel 31. 12. 2015, pa je bila delno opremljena aglomeracija 20910 Šmarje - Sap (neopremljenih je bilo še 127 PE).

Aglomeracija 20910 Šmarje - Sap še ni v celoti opremljena. Na dan 31. 12. 2017 je bilo po podatkih občine treba opremiti še 127 PE, kar predstavlja 3,2 odstotka celotne obremenitve te aglomeracije, določene v državnem operativnem programu. V državnem operativnem programu je navedeno, da je 31. 12. 2015 rok za odvajanje v javno kanalizacijo in ustrezno čiščenje za območja poselitve, ki so obremenjena med 2.000 PE in 10.000 PE na prispevnih območjih občutljivih območij, pri čemer je ciljno stanje izpolnjevanje navedenih pogojev za najmanj 95 odstotkov celotne obremenitve (PE) s KOV s posameznega območja poselitve. Za posamezne stavbe znotraj območja poselitve, za katere iz upravičenih razlogov ni mogoče zagotoviti odvajanja KOV v javno kanalizacijo, pa je obvezna individualna ureditev ustreznega odvajanja in čiščenja KOV.

Pojasnilo občine

Dosežena stopnja opremljenosti aglomeracije 20910 Šmarje - Sap je na dan 31. 12. 2017 znašala 96,8 odstotka ter bi se glede na navedeno v skladu z državnim operativnim programom morala šteti za opremljeno. Skupna obremenitev na manjkajočih odsekih je na dan 31. 12. 2017 znašala 127 PE. Kljub doseženemu odstotku opremljenosti je Inšpekcija za okolje Republike Slovenije občini naložila, da mora aglomeracijo do 1. 6. 2018 opremiti v celoti, kar pomeni izvesti še naslednje odseke:

- *v delu naselja Mali Vrh in v zabodnem delu naselja Šmarje - Sap na območju Ljubljanske ceste; občina je javno kanalizacijo na teh območjih zgradila v letu 2018 in pridobila uporabni dovoljenji (29. 10. 2018 za Kanalizacijski sistem s črpališčem v delu naselja Mali Vrh - Tlake, 5. 7. 2019 pa za Kanalizacijsko omrežje na Ljubljanski cesti v naselju Šmarje - Sap);*
- *na Lahovi cesti v Šmarju - Sapu; občina je javno kanalizacijo na tem odseku zgradila v letu 2019 ter 21. 10. 2019 vložila zahtevo za izdajo uporabnega dovoljenja.*

Stanje opremljenosti aglomeracij na dan 31. 12. 2017 je razvidno s slike 4, podrobnejši podatki o opremljenosti aglomeracij v občini na dan 31. 12. 2017 pa so prikazani v prilogi 2.

Občina je tako za leto 2017 kot tudi za leto 2016 o doseženih oskrbovalnih standardih na področju odvajanja in čiščenja KOV poročala MOP (povezava s točko 2.3.2 tega poročila). Iz obeh poročil o doseženih oskrbovalnih standardih je razvidno, da je bilo v letu 2017 na javno kanalizacijo skupaj v vseh

aglomeracijah dodatno priključenih 250 prebivalcev (konec leta 2017 je bilo na javno kanalizacijsko omrežje priključenih 12.225 stalno prijavljenih prebivalcev), delež opremljenosti pa se je povečal v 3 aglomeracijah⁴⁵. Po podatkih občine, ki se ujemajo s podatki v letnem poročilu JKP Grosuplje za leto 2017, je dolžina kanalizacijskega omrežja na dan 31. 12. 2017 znašala 109.250 m, občina pa je v letu 2017 zgradila 25 m kanalizacijskega omrežja in 1 črpališče. Občina je razpolagala s podatki o stanju na področju odvajanja in čiščenja KOV (podatki o opremljenosti aglomeracij, podatki o stanju zgrajene infrastrukture), ni pa jih spremljala na način, da bi podatke o stanju na dan 31. 12. 2017 primerjala s podatki o stanju na dan 1. 1. 2017 oziroma 31. 12. 2016 (v zaključnem računu proračuna občine za leto 2017 ali drugem dokumentu).

Občina prek JKP Grosuplje spremlja tudi stanje odpadnih voda. JKP Grosuplje mora v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem za KČN Grosuplje izvajati tudi obratovalni monitoring odpadnih voda. Iz Poročila o obratovalnem monitoringu za komunalno čistilno napravo CČN Grosuplje za leto 2017 izhaja, da v okviru izvedenega monitoringa niso bili ugotovljeni parametri s preseženo vrednostjo, na podlagi česar je v poročilu zaključeno, da naprava okolja ne obremenjuje čezmerno.

Občina je v analizi doseganja ciljev za posamezne aglomeracije opredelila potrebne ukrepe za doseganje ciljev državnega operativnega programa oziroma uredbe o KOV (število črpališč, MKČN ter dolžina gravitacijskega in tlačnega omrežja, ki ga je še treba zgraditi)⁴⁶. Glede na potrebne ukrepe po posameznih aglomeracijah je občina za predvidene investicije navedla proračunske dokumente, v katerih so predvidene investicije že vključene oziroma jih bo še treba vključiti (na primer v proračun občine za leto 2017 ali za leto 2018; v NRP za obdobje 2019–2020 ali za obdobje 2019–2021), ter s tem okvirno opredelila terminski plan opremljanja aglomeracij. Ni pa podrobneje navedla rokov izvedbe, predvidene vrednosti investicij in predvidenih virov financiranja. Podatki o predvidenih ukrepih občine do 31. 12. 2023 so prikazani v tabeli 9.

⁴⁵ 5042 Spodnje Blato (delež obremenitve, za katerega je zgrajena javna kanalizacija, se je povečal za 30 odstotkov na 100 odstotkov, delež, ki je bil priključen na KČN, pa za 50 odstotkov na 100 odstotkov), 5051 Gatina (delež, za katerega je zgrajena javna kanalizacija, se je povečal za 23,5 odstotka na 95,5 odstotka) in 5116 Ponova vas (delež, za katerega je zgrajena javna kanalizacija, se je povečal za 5 odstotkov na 20 odstotkov).

⁴⁶ Občina ne predvideva ukrepov za opremljanje aglomeracije Smrjene, za katero je občina predlagala MOP, da se pri novelaciji aglomeracij pripoji k istoimenski aglomeraciji v Občini Škofljica.

Tabela 9: Podatki o predvidenih ukrepih občine do 31. 12. 2023

Aglomeracije	Gravitacijsko omrežje v metrih	Tlačno omrežje v metrih	Število črpališč	Priključitev v PE
Obremenitev med 2.000 PE in 10.000 PE – rok 31. 12. 2015	678	323	3	127
Obremenitev med 500 PE in 2.000 PE – rok 31. 12. 2021	14.413	1.505	7	1.268
Obremenitev pod 500 PE – rok 31. 12. 2023	52.750	14.161	22	3.879
Skupaj	67.841	15.898	32	5.274

Vir: analiza doseganja ciljev.

Iz analize doseganja ciljev je razvidno, da je bila na dan 31. 12. 2017 aglomeracija 20910 Šmarje - Sap, za katero je rok opremljanja v skladu z državnim operativnim programom potekel že 31. 12. 2015, delno neopremljena, priključiti je bilo treba še 127 PE.

Pojasnilo občine

Občina je v letu 2018 v navedeni aglomeraciji izvedla investiciji za izgradnjo kanalizacijskega sistema v delu naselja Mali Vrh in na območju Ljubljanske ceste, za kateri je 29. 10. 2018 in 5. 7. 2019 pridobila uporabni dovoljenji. V letu 2019 pa je izvedla še investicijo za izgradnjo kanalizacijskega omrežja na Lahovi cesti ter 21. 10. 2019 vložila zahtevo za izdajo uporabnega dovoljenja. S tem je bila aglomeracija 20910 Šmarje - Sap dokončno opremljena.

V zaključkih analize doseganja ciljev je navedeno, da je potrebna projektna dokumentacija za večino aglomeracij, ki morajo biti opremljene do leta 2021, v izdelavi ali pa je že izdelana ter da se naloge na področju odvajanja in čiščenja KOV izvajajo v skladu z državnim operativnim programom in uredbo o KOV.

Povzetek

Župan je 4. 4. 2016 in 18. 1. 2017 imenoval komisijo za spremljanje izvajanja strateškega načrta 2015–2020, ki jo sestavljajo direktor občinske uprave in vodje uradov občinske uprave. Za spremljanje izvajanja nalog strateškega načrta 2015–2020 so po posameznih področjih odgovorni vodje uradov, za področje odvajanja in čiščenja KOV je torej odgovoren vodja Urada za komunalno infrastrukturo. Župan je 20. 1. 2017 imenoval odgovorno osebo za spremljanje izvedenih nalog in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV.

Ker občina v strateških razvojnih dokumentih, izvedbenih dokumentih in proračunskih dokumentih za leto 2017 ni opredelila dolgoročnih oziroma kratkoročnih ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV ter kazalnikov za merjenje doseganja ciljev, ni niti mogla spremljati njihovega doseganja v letu 2017. Komisija za spremljanje izvajanja strateškega načrta 2015–2020 ni pripravila poročila o spremljanju za leto 2017, je pa vodja Urada za komunalno infrastrukturo na kolegiju poročal o zaključkih idejnih zasnov kanalizacij ter o stanju in spremljanju doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV za leto 2017. Urad za komunalno infrastrukturo je 15. 2. 2018 pripravil 2 dokumenta (pregled izvedenih aktivnosti analizo doseganja ciljev), na podlagi katerih je občina izkazala izvedene aktivnosti in doseganje ciljev oziroma rokov na področju odvajanja in čiščenja KOV v letu 2017.

V pregledu izvedenih aktivnosti in v obrazložitvah zaključnega računa proračuna občine za leto 2017 je občina obrazložila finančno realizacijo in navedla aktivnosti, izvedene na področju odvajanja in čiščenja KOV v letu 2017. Iz pregleda izvedenih aktivnosti ni razvidno, katere aglomeracije so se opremljale z izvedenimi investicijami, po podatkih občine pa so se investicije za izgradnjo kanalizacijskega omrežja izvajale predvsem v aglomeracijah, za katere so roki že potekali oziroma bodo potekali 31. 12. 2021, za ostale aglomeracije pa se je pridobivala projektna dokumentacija.

V analizi doseganja ciljev je občina za vsako posamezno aglomeracijo navedla obremenitev v PE ter stanje opremljenosti na dan 31. 12. 2017. Občina je razpolagala s podatki o stanju na področju odvajanja in čiščenja KOV (podatki o opremljenosti aglomeracij, podatki o stanju zgrajene infrastrukture), ni pa jih spremljala na način, da bi podatke o stanju na dan 31. 12. 2017 primerjala s podatki o stanju na dan 1. 1. 2017 oziroma 31. 12. 2016 (v zaključnem računu proračuna občine za leto 2017 ali drugem dokumentu). V občini je bilo na dan 31. 12. 2017 v celoti opremljenih 12 aglomeracij, delno so bile opremljene 4 aglomeracije, 21 aglomeracij pa je bilo še v celoti neopremljenih. Pri tem je bila od 4 aglomeracij, za katere rok opremljanja poteče 31. 12. 2021, 1 neopremljena, 1 pa delno opremljena, od 2 aglomeracij, za kateri je rok opremljanja v skladu z državnim operativnim programom potekel 31. 12. 2015, pa je bila v manjšem delu (127 PE) še neopremljena aglomeracija 20910 Šmarje - Sap. Večina neopremljenih in delno opremljenih aglomeracij sodi v skupino aglomeracij, za katere rok v skladu z uredbo o KOV poteče 31. 12. 2023.

2.3.2 Poročanje o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

Občina je bila učinkovita pri poročanju o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV, če je:

- občinskemu svetu (vsaj 1-krat letno) poročala o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV;
- ministrstvu, pristojnemu za okolje, poročala o doseženih oskrbovalnih standardih na področju odvajanja in čiščenja KOV.

Občina je občinskemu svetu poročala o izvedenih aktivnostih na področju odvajanja in čiščenja KOV le v okviru obrazložitve zaključnega računa proračuna občine za leto 2017, ni pa mu poročala o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV v letu 2017. Občinskega sveta ni seznaniła z dokumentoma o pregledu izvedenih aktivnosti in analizi doseganja ciljev, ki ju je pripravil Urad za komunalno infrastrukturo, niti ga ni seznaniła z zaključki teh dokumentov.

V skladu s prvim odstavkom 32. člena uredbe o KOV mora občina ministrstvu, pristojnemu za okolje, zaradi vodenja in vzdrževanja podatkov o objektih in napravah, namenjenih odvajanju in čiščenju KOV, poslati podatke o doseženih oskrbovalnih standardih za vsako posamezno aglomeracijo na območju občine. V skladu z drugim odstavkom 32. člena uredbe o KOV mora občina podatke na dan 31. 12. preteklega leta poslati v elektronski obliki v skladu z navodili, objavljenimi na spletni strani ministrstva, pristojnega za okolje, najpozneje do 28. 2. tekočega leta⁴⁷. Občine MOP poročajo o doseženih

⁴⁷ V letu 2018 je MOP občine obvestilo (1. 2. 2018 ter 29. 3. 2018), da oddaja podatkov o standardih opremljenosti zaradi nedelovanja informacijskega sistema IJSVO ni bila mogoča, k oddaji poročil pa jih je pozvalo 13. 6. 2018.

oskrbovalnih standardih v elektronski obliki prek informacijskega sistema javnih služb varstva okolja (IJSVO) v skladu z navodili, ki jih je sprejelo MOP.

Občina je MOP poročala o doseženih oskrbovalnih standardih na področju odvajanja in čiščenja KOV na dan 31. 12. 2016 ter na dan 31. 12. 2017.

V poročilu o doseženih oskrbovalnih standardih na področju odvajanja in čiščenja KOV občina MOP med drugim poroča o doseženi stopnji opremljenosti posameznih aglomeracij ter o izvedenih in načrtovanih ukrepih za zagotavljanje predpisanih oskrbovalnih standardov. Občina bi morala v poročilu navesti datum zaključka in strošek izvedenih investicij ločeno za javno kanalizacijsko omrežje in KČN ter predvideni datum opremljenosti in predvideni strošek investicije prav tako ločeno za javno kanalizacijsko omrežje in KČN. Občina v letu 2017 MOP ni ustrezno poročala o izvedenih in načrtovanih ukrepih, saj je v poročilu navedla enake podatke o vrednosti izvedenih in predvidenih ukrepov v posameznih aglomeracijah. V poročilih za leti 2016 in 2017 je navedla povsem enake podatke (enake datume in stroške izvedenih investicij za obe leti, enake predvidene datume opremljenosti in predvidene stroške investicij). V skladu z navodili MOP za poročanje o doseženih oskrbovalnih standardih iz aprila 2018 (v nadaljevanju: navodila MOP) bi morala občina navesti izvedene ukrepe za doseganje predpisanih oskrbovalnih standardov za javno kanalizacijsko omrežje in KČN z datumom zaključka ukrepa, podatki o stroških investicije pa naj bi se nanašali na leto 2017 in ne na celotno obdobje izvajanja posamezne investicije. Glede načrtovanih ukrepov pa bi morala navesti predvideni datum zaključka ukrepa in predvidene stroške celotne investicije. Če podatkov v teh rubrikah ne bi navedla, pa bi o tem morala podati komentar.

Podatki v poročilu o doseženih oskrbovalnih standardih se tudi ne ujemajo v celoti s podatki v analizi doseganja ciljev glede odstotka in števila priključene oziroma nepriključene obremenitve v PE. Občina je v analizi doseganja ciljev navedla število PE, ki ga je še treba priključiti na ustrezno javno kanalizacijsko omrežje. Občina pa MOP poroča o:

- obremenitvi posamezne aglomeracije v PE, sestavljeni iz obremenitve glede na število stalno prijavljenih prebivalcev v aglomeraciji ter obremenitve zaradi dejavnosti v aglomeraciji; v skladu z navodili MOP se obremenitev območij poselitve s KOV zaradi izvajanja dejavnosti (KOV, ki ne nastaja v gospodinjstvih) praviloma določi z upoštevanjem količine dobavljene pitne vode na način, da 50 m³ dobavljene pitne vode predstavlja 1 PE;
- deležu (odstotku) obremenitve posamezne aglomeracije, za katero je zgrajena ustrezna infrastruktura (posebej za javno kanalizacijsko omrežje oziroma KČN);
- številu stalno prijavljenih prebivalcev, ki so priključeni na javno kanalizacijsko omrežje;
- deležu obremenitve, ki se odvaja v javno kanalizacijsko omrežje oziroma se čisti v KČN.

Pojasnilo občine

V analizi doseganja ciljev so glede obremenitve v PE upoštevani podatki iz državnega operativnega programa, ki so bili uporabljeni tudi v idejnih zasnovah kanalizacij. Število PE v posamezni aglomeraciji je sestavljeno iz števila prebivalcev v času izdelave državnega operativnega programa, povečano za 30 odstotkov, v skladu s takratno ureditvijo. Temu številu so odšteti že priključeni PE. Poročilo o doseženih oskrbovalnih standardih, ki ga občina pošlje MOP, pa vsebuje dejanske – realne podatke, to je število prebivalcev, ki na presečni datum prebivajo v aglomeraciji in so dejansko priključeni na javni kanalizacijski sistem. Poročano število PE za dejavnost v posamezni aglomeraciji je izračunano kot količnik med letno količino odpadne vode iz dejavnosti in povprečno količino vode na posamezen PE za aglomeracijo v gospodinjstvu. Izračunani odstotek oziroma število PE se zato v obeh dokumentih razlikuje.

Povzetek

Občina je občinskemu svetu poročala o izvedenih aktivnostih na področju odvajanja in čiščenja KOV le v okviru obrazložitve zaključnega računa proračuna občine za leto 2017, ni pa mu poročala o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja KOV v letu 2017. Občina je MOP poročala o doseženih oskrbovalnih standardih na področju odvajanja in čiščenja KOV na dan 31. 12. 2016 ter na dan 31. 12. 2017, vendar pa podatki v poročilih niso bili v celoti ustrezni in skladni z navodili MOP, zlasti o številu PE za dejavnost ter o izvedenih in načrtovanih ukrepih za zagotavljanje predpisanih oskrbovalnih standardov.

3. MNENJE

Revidirali smo učinkovitost poslovanja *Občine Grosuplje* v delu, ki se nanaša na zagotavljanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017.

Menimo, da je bila Občina Grosuplje pri zagotavljanju javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode *delno učinkovita*.

Občinski svet je 30. 3. 2016 sprejel Dolgoročni občinski strateški načrt 2015–2020, ki vsebuje razvojne prioritete in strateške razvojne projekte po prioritetah, med drugim tudi projekte oziroma investicije v zvezi z ureditvijo kanalizacijskega omrežja. V Dolgoročni občinski strateški načrt 2015–2020 je občina vključila analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ki vsebuje podatke o zmogljivosti komunalnih čistilnih naprav, dolžini in sestavi kanalizacijskega omrežja ter podatek o naseljih, v katerih so objekti priključeni na centralno čistilno napravo, ne vsebuje pa podatkov o obremenitvi komunalnih čistilnih naprav, aglomeracijah v občini in opremljenosti posameznih aglomeracij. Z izvedeno analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode je bil ob obravnavi in sprejemu Dolgoročnega občinskega strateškega načrta 2015–2020 seznanjen tudi občinski svet. Občina v Dolgoročnem občinskem strateškem načrtu 2015–2020 ni opredelila dolgoročnih ciljev in kazalnikov na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, je pa v Odloku o občinskem prostorskem načrtu Občine Grosuplje opredelila strateške usmeritve in cilje prostorskega razvoja občine na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Občinski svet je 15. 6. 2005 na podlagi državnega Operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (iz leta 2004) sprejel Operativni program odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda v Občini Grosuplje. Z njegovim sprejetjem je občina seznanila tudi občane, v nadaljnjih letih pa ga ni prilagajala spremembam predpisov in spremembam državnega operativnega programa ter ni pripravila predvidenih podrobnejših ocen o optimalnih tehničnih rešitvah in financiranju posameznih investicij. Novembra 2016 je občina kot podlago za načrtovanje opremljanja aglomeracij s kanalizacijskim omrežjem v obdobju od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2021 pripravila Idejne zasnove kanalizacij v Občini Grosuplje, ki jih je župan sprejel 15. 12. 2016, občinski svet pa jih ni niti obravnaval niti sprejel. Z vsebino idejnih zasnov kanalizacij občina ni seznanila občanov. Občina v idejnih zasnovah kanalizacij ni določila ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, opredelila pa je aglomeracije v občini, deloma tudi zahteve in roke glede oskrbovalnih standardov, saj je določila predviden način opremljanja, ocenjeno vrednost investicij in predviden rok opremljanja posameznih aglomeracij. V idejnih zasnovah kanalizacij občina tudi ni opredelila predvidenih virov za financiranje posameznih investicij ter območij izven meja aglomeracij in zahtev, povezanih z njimi. Investicije oziroma projekti, ki jih je občina opredelila v idejnih zasnovah kanalizacij, so usklajeni s projekti, ki jih je občina navedla v Dolgoročnem občinskem strateškem načrtu 2015–2020.

Občina je pri pripravi idejnih zasnov kanalizacij razpolagala s podatki o stanju na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v občini, kljub temu pa iz izvedenih analiz ni v celoti razvidno stanje obstoječe infrastrukture, ni naveden delež priključenih stavb na kanalizacijsko omrežje, prav tako ni bilo jasno razvidno, v kolikšnem delu so nekatere aglomeracije že opremljene in v kolikšnem jih je še treba opremiti. Občina v idejnih zasnovah kanalizacij ni podrobneje opredelila različnih možnih variant odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter ni utemeljila oziroma obrazložila optimalnosti izbranih rešitev opremljanja.

Občina v Odloku o proračunu Občine Grosuplje za leto 2017 ni opredelila jasnih ciljev in kazalnikov za merjenje doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, niti jih ni opredelila v nobenem drugem dokumentu. Investicije oziroma projekti, ki jih je občina načrtovala za financiranje infrastrukture gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v Odloku o proračunu Občine Grosuplje za leto 2017 oziroma v načrtu razvojnih programov za obdobje od 2017 do 2020, so usklajeni s projekti, predvidenimi v idejnih zasnovah kanalizacij. Občina je v letu 2017 zagotovila sredstva za financiranje infrastrukture gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, odhodke za investicije in investicijsko vzdrževanje je načrtovala v Odloku o proračunu Občine Grosuplje za leto 2017, večletne investicije pa je uvrstila v načrt razvojnih programov za obdobje od 2017 do 2020. Ker je občina na 3 proračunskih postavkah v proračunu in na 3 projektih v načrtu razvojnih programov za obdobje od 2017 do 2020 načrtovala sredstva za različne investicije, pri tem pa iz obrazložitve proračunskih dokumentov ni jasno razvidno, koliko sredstev je bilo načrtovanih in realiziranih za posamezno investicijo, je onemogočena presoja, ali je bilo prevzemanje obveznosti in izplačilo sredstev proračuna v skladu s proračunom občine. Občina je v načrt razvojnih programov za obdobje od 2017 do 2020 uvrstila le 1 investicijo na podlagi sprejetega dokumenta identifikacije investicijskega projekta, ostale investicije pa na podlagi ponudb in predračunov. Za financiranje infrastrukture gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode je v obrazložitvah posebnega dela Odloka o proračunu Občine Grosuplje za leto 2017 in načrtu razvojnih programov za obdobje od 2017 do 2020 opredelila predvidene viře financiranja, vendar pa v Odloku o proračunu Občine Grosuplje za leto 2017 ni opredelila namenskih prejemkov za financiranje infrastrukture gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode in ni določila namenskosti porabe prejemkov od okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda. Iz obrazložitve Zaključnega računa proračuna Občine Grosuplje za leto 2017 je razvidno, da so bile investicije v infrastrukturo gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode financirane iz občinskega proračuna, za 1 investicijo pa je občina pridobila tudi sredstva državnega proračuna. Investicije v obnovo kanalizacijskih sistemov so se v letu 2017 financirale iz prihodkov od najemnine za komunalno infrastrukturo, investicija Ureditev infrastrukture v romskih naseljih – 1. faza iz prihodkov od okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda, poraba namenskih prejemkov za financiranje preostalih investicij infrastrukture gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode pa iz proračunskih dokumentov ni razvidna.

Občinski svet je 5. 6. 2013 na podlagi Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode (iz leta 2011) sprejel Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode na območju Občine Grosuplje, ki ureja način izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode na območju občine in določa, da gospodarsko javno službo odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode na celotnem območju občine zagotavlja Javno komunalno podjetje Grosuplje, d. o. o. Odlok se glede oskrbovalnih standardov na splošno sklicuje

na uporabo določb uredbe iz leta 2011, ki se glede ureditve standardov opremljenosti razlikuje od uredbe, veljavne v letu 2017, predvsem glede možnih izjem od opremljanja z javno kanalizacijo, nekatere razlike med ureditvama pa so tudi v določenih standardih za opremljanje območij izven aglomeracij. Z odlokom je občina večinoma določila vse obvezne storitve in druge naloge javne službe ter ukrepe za izvajanje javne službe, ki pa niso povsem prilagojeni storitvam, drugim nalogam in ukrepom, opredeljenim v Uredbi o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, veljavni v letu 2017. Prav tako v odloku niso z vso potrebno vsebino oziroma ne dovolj natančno določene nekatere druge obvezne storitve in druge naloge javne službe ter ukrepi za izvajanje javne službe. Občina je v odloku določila tudi prekrške v zvezi z neizpolnjevanjem obveznosti uporabnika javne službe, česar uredba, veljavna v letu 2017, ne določa, občini pa omogoča možnost izvajanja dodatnega nadzora na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Občina je v letu 2016 od Javnega komunalnega podjetja Grosuplje, d. o. o. pridobila in potrdila Program izvajanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode 2017–2020, ki je vsebinsko ustrezen, saj vsebuje osnovne podatke, podatke o infrastrukturi in osnovnih sredstvih, opredelitev načina izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode ter pogoje in časovni načrt izvajanja posameznih obveznih storitev gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode.

Župan je 20. 1. 2017 s sklepom imenoval odgovorno osebo za spremljanje izvajanja storitev javne službe in določil naloge spremljanja, in sicer sodelovanje z izvajalcem javne službe in nadzor nad opravljanjem storitev izvajalca javne službe. Občina od izvajalca javne službe ni zahtevala in ni pridobila poročila, iz katerega bi bile razvidne dejansko opravljene storitve javne službe v letu 2017, da bi bilo občini omogočeno spremljanje opravljenih storitev oziroma primerjava med dejansko opravljenimi in načrtovanimi storitvami, opredeljenimi v programu izvajanja za leto 2017.

Občina je v letu 2017 spremljala opravljene storitve javne službe in priključevanje objektov na javno kanalizacijsko omrežje. Z izvajalcem javne službe je na sestankih preverjala opravljene storitve in pridobila ustrezna dokazila. Skupaj z izvajalcem javne službe je tudi izvedla letni pregled delovanja komunalnih čistilnih naprav in pregledala dnevnik obratovanja komunalnih čistilnih naprav, iz katerega so razvidna tudi vsa vzdrževalna dela na javni kanalizaciji. Občina ni predložila dokumentacije, iz katere bi bilo razvidno, da bi odgovorna oseba županu poročala o spremljanju izvajanja opravljenih storitev izvajalca javne službe v letu 2017. Občina sodeluje z izvajalcem javne službe in sproti spremlja pravočasnost in celovitost priključevanja objektov na javno kanalizacijsko omrežje, od izvajalca javne službe zahteva in pridobi pisno informacijo o priključenih objektih na javno kanalizacijsko omrežje in razlogih za morebitno nepriključitev, v primeru neupravičene nepriključitve pa je proti lastniku objekta uveden prekrškovni postopek. Občina ocenjuje, da je izvajanje gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode ustrezno, kar potrjuje tudi dejstvo, da občina v letu 2017 ni prejela pritožb občanov v zvezi z izvajanjem storitev gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode. Občina občinskemu svetu niti v Zaključnem računu proračuna Občine Grosuplje za leto 2017 niti v drugem dokumentu ni poročala o izvajanju gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode in o opravljenih storitvah javne službe v letu 2017.

Občina je vzpostavila sistem, ki občanom omogoča izraziti morebitno nezadovoljstvo z izvajanjem storitev gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, saj lahko občani morebitno nezadovoljstvo izrazijo osebno, telefonsko in pisno na naslov občine ali prek spletne

strani občine. V letu 2017 občina ni prejela pritožb občanov v zvezi z izvajanjem storitev gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode.

Župan je 4. 4. 2016 in 18. 1. 2017 na podlagi sklepov imenoval Komisijo za spremljanje izvajanja Dolgoročnega strateškega načrta 2015–2020, ki jo sestavljajo direktor občinske uprave in vodje uradov občinske uprave. Za spremljanje izvajanja nalog Dolgoročnega strateškega načrta 2015–2020 so po posameznih področjih odgovorni vodje uradov, za področje odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode je torej odgovoren vodja Urada za komunalno infrastrukturo. Župan je 20. 1. 2017 s sklepom imenoval odgovorno osebo za spremljanje izvedenih nalog in doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Ker občina v strateških razvojnih dokumentih, izvedbenih dokumentih in proračunskih dokumentih za leto 2017 ni opredelila dolgoročnih oziroma kratkoročnih ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter kazalnikov za merjenje doseganja ciljev, ni niti mogla spremljati njihovega doseganja v letu 2017. Komisija za spremljanje izvajanja Dolgoročnega strateškega načrta 2015–2020 ni pripravila poročila o spremljanju za leto 2017, je pa vodja Urada za komunalno infrastrukturo na kolegiju poročal o zaključkih idejnih zasnov kanalizacij ter o stanju in spremljanju doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode za leto 2017. Urad za komunalno infrastrukturo je 15. 2. 2018 pripravil 2 dokumenta (o pregledu izvedenih aktivnosti in o analizi doseganja ciljev, na podlagi katerih je občina v letu 2017 spremljala izvedene aktivnosti in doseganje ciljev oziroma rokov na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode).

V pregledu izvedenih aktivnosti in v obrazložitvah Zaključnega računa proračuna Občine Grosuplje za leto 2017 je občina obrazložila finančno realizacijo in navedla aktivnosti, izvedene na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017. Iz pregleda izvedenih aktivnosti ni razvidno, katere aglomeracije so se opremljale z izvedenimi investicijami, po podatkih občine pa so se investicije za izgradnjo kanalizacijskega omrežja izvajale predvsem v aglomeracijah, za katere so roki že potekali oziroma bodo potekali 31. 12. 2021, za ostale aglomeracije pa se je pridobivala projektna dokumentacija.

V analizi doseganja ciljev je občina za vsako posamezno aglomeracijo navedla obremenitev v populacijskih ekvivalentih (PE) ter stanje opremljenosti na dan 31. 12. 2017. Občina je razpolagala s podatki o stanju na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (podatki o opremljenosti aglomeracij, podatki o stanju zgrajene infrastrukture), ni pa jih spremljala na način, da bi podatke o stanju na dan 31. 12. 2017 primerjala s podatki o stanju na dan 1. 1. 2017 oziroma 31. 12. 2016 (v Zaključnem računu proračuna Občine Grosuplje za leto 2017 ali drugem dokumentu). V občini je bilo na dan 31. 12. 2017 v celoti opremljenih 12 aglomeracij, delno so bile opremljene 4 aglomeracije, 21 aglomeracij pa je bilo še v celoti neopremljenih. Pri tem je bila od 4 aglomeracij, za katere rok opremljanja poteče 31. 12. 2021, 1 neopremljena, 1 pa delno opremljena, od 2 aglomeracij, za kateri je rok opremljanja v skladu z državnim operativnim programom potekel 31. 12. 2015, pa je bila v manjšem delu (127 PE) še neopremljena aglomeracija 20910 Šmarje - Sap. Večina neopremljenih in delno opremljenih aglomeracij sodi v skupino aglomeracij, za katere rok v skladu z Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, veljavno v letu 2017, poteče 31. 12. 2023.

Občina je občinskemu svetu poročala o izvedenih aktivnostih na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v letu 2017 le v okviru obrazložitve Zaključnega računa proračuna Občine Grosuplje za leto 2017, ni pa mu poročala o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne

odpadne vode v letu 2017. Občina je Ministrstvu za okolje in prostor poročala o doseženih oskrbovalnih standardih na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na dan 31. 12. 2016 ter na dan 31. 12. 2017, vendar pa podatki v poročilih niso bili v celoti ustrezni in skladni z navodili ministrstva.

4. PRIPOROČILA

Občini Grosuplje priporočamo, naj:

- na podlagi izvedene analize stanja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode dopolni in sprejme strateške razvojne dokumente v delu, ki se nanaša na področje odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, in v njih opredeli dolgoročne cilje na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ki bodo jasni, ustrezni, časovno določeni, dosegljivi in merljivi, da bo lahko spremljala njihovo doseganje;
- občinski svet pred obravnavo in sprejemom dopolnjenih strateških dokumentov na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode seznaniti z izvedeno analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode;
- na podlagi izvedenih analiz (analize stanja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter analize različnih možnih variant oziroma načinov opremljanja naselij) z ustrežno vsebino dopolniti in sprejme izvedbene dokumente za doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode;
- občinski svet pred obravnavo in sprejemom dopolnjenih izvedbenih dokumentov za doseganje ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode seznaniti z izvedenima analizama (analizo stanja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode in analizo različnih možnih variant oziroma načinov opremljanja naselij);
- pri pripravi proračuna in zaključnega računa proračuna občine načrtuje oziroma predstavi in obrazloži odhodke za infrastrukturo na način, ki bo omogočal pregledno načrtovanje in spremljanje posameznih investicij infrastrukture gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode;
- večjo pozornost nameniti pripravi investicijske dokumentacije, ki je potrebna za vključitev projektov v načrt razvojnih programov;
- pri pripravi odloka o proračunu občine opredeli namenske prejemke za financiranje infrastrukture gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode;
- od izvajalca javne službe zahteva in pridobi poročilo ali kakršenkoli drug dokument, iz katerega bodo razvidne dejansko opravljene storitve izvajalca javne službe, z namenom, da bo občini omogočeno enostavnejše spremljanje opravljenih storitev oziroma primerjava med dejansko opravljenimi in načrtovanimi storitvami, opredeljenimi v programu izvajanja;
- zagotovi, da bo odgovorna oseba za spremljanje izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode županu in občinskemu svetu poročala o izvajanju gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode ter o opravljenih storitvah izvajalca javne službe;
- pri pripravi strateških razvojnih dokumentov, izvedbenih dokumentov in proračunskih dokumentov za posamezno leto več pozornosti nameniti opredelitvi dolgoročnih oziroma kratkoročnih ciljev in kazalnikov za merjenje doseganja ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter spremljanju njihovega doseganja v posameznem letu;

- letno pripravlja poročila o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, več pozornosti pri tem pa naj nameni spremljanju in primerjavi stanja na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na začetku in koncu leta;
- občinskemu svetu poroča o izvedenih aktivnostih ter o stanju in doseganju ciljev na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode;
- več pozornosti nameni poročanju Ministrstvu za okolje in prostor o doseženih oskrbovalnih standardih na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v skladu z navodili ministrstva.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena Zakona o Računskem sodišču ni dopustno izpodbijati pred sodišči in drugimi državnimi organi.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Priloge: 2

Poslano:

1. Občini Grosuplje, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu.

5. PRILOGE

Priloga 1: Pomen izrazov

Aglomeracija je območje poselitve, kjer je poseljenost ali izvajanje gospodarske ali druge dejavnosti zgoščeno tako, da je mogoče zbiranje KOV v kanalizaciji in njeno odvajanje po kanalizaciji v KČN napravo ali na končno mesto izpusta (1. točka 4. člena uredbe o KOV).

Infrastruktura javne službe so objekti in naprave, namenjeni izvajanju javne službe (21. točka 2. člena Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja⁴⁸).

Izvajalec javne službe je pravna ali fizična oseba, ki jo na predpisan način izbere ali določi občina v skladu s predpisi, ki urejajo gospodarske javne službe (12. točka 4. člena uredbe o KOV).

Javna kanalizacija je kanalizacija skupaj s čistilno napravo, ki zaključuje to kanalizacijo, ki je kot javna infrastruktura lokalnega pomena namenjena izvajanju občinske gospodarske JS KOV (14. točka 4. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo⁴⁹; v nadaljevanju: uredba o emisiji).

Javno kanalizacijsko omrežje je kanalizacijsko omrežje javne kanalizacije (15. točka 4. člena uredbe o KOV).

Kanalizacijski priključek je cevovod s pripadajočo opremo, ki je namenjen odvajanju odpadne vode ali mešanice odpadnih voda iz objekta v javno kanalizacijo in poteka od mesta priključitve na javno kanalizacijsko omrežje do zadnjega jaška pred objektom, ki je priključen na javno kanalizacijsko omrežje. Kanalizacijski priključek pripada objektu, v katerem nastaja komunalna, padavinska ali industrijska odpadna voda ali mešanica odpadnih voda, ki se odvaja v javno kanalizacijsko omrežje (17. točka 4. člena uredbe o KOV).

Komunalna čistilna naprava je naprava za čiščenje KOV ali za čiščenje mešanice KOV z industrijsko ali padavinsko odpadno vodo ali obema, ki zmanjšuje ali odpravlja njeno onesnaženost (18. točka 4. člena uredbe o emisiji).

⁴⁸ Uradni list RS, št. 87/12, 109/12, 76/17.

⁴⁹ Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15.

Komunalna odpadna voda je odpadna voda, ki nastaja v bivalnem okolju gospodinjstev zaradi rabe vode v sanitarnih prostorih, pri kuhanju, pranju in drugih gospodinskih opravilih. Poleg tega je tudi odpadna voda, ki med drugim nastaja v objektih v javni rabi ali pri drugih dejavnostih ali nastaja kot industrijska odpadna voda (19. točka 4. člena uredbe o emisiji).

Mala komunalna čistilna naprava je KČN z zmogljivostjo, manjšo od 2.000 PE (25. točka 4. člena uredbe o emisiji).

Nepretočna greznica je neprepusten zbirnik brez prekatov, namenjen zbiranju KOV (30. točka 4. člena uredbe o emisiji).

Občutljivo območje je vodno telo površinske vode ali njegov del, ki je v skladu z merili iz 5. člena uredbe o KOV uvrščeno med občutljiva območja (29. točka prvega odstavka 4. člena uredbe o KOV). V skladu s prvim odstavkom 5. člena uredbe o KOV je vodno telo občutljivo, če:

- je mogoče ugotoviti ali pričakovati njegovo eutrofikacijo;
- se iz tega vodnega telesa površinske vode odvzema površinska voda za oskrbo s pitno vodo ali je namenjeno za oskrbo s pitno vodo in je mogoče zaradi odvajanja KOV v to vodno telo površinske vode pričakovati preseganje mejne vrednosti nitratov v skladu s predpisom, ki ureja stanje površinskih voda;
- je pred odvajanjem odpadne vode v to vodno telo površinske vode potrebno strožje čiščenje zaradi zagotavljanja kakovosti kopalne vode v skladu s predpisom, ki ureja upravljanje kakovosti kopalnih voda, ali
- je pred odvajanjem odpadne vode v to vodno telo površinske vode potrebno strožje čiščenje zaradi izpolnjevanja zahtev predpisov, ki urejajo vode in varstvo okolja.

Obremenitev komunalne čistilne naprave je obremenitev, izračunana na podlagi največje povprečne tedenske obremenitve, ki se v enem letu dovede v čistilno napravo, pri čemer se ne upoštevajo neobičajne okoliščine, kot je na primer velika količina padavin, in se izraža v PE (30. točka 4. člena uredbe o KOV).

Padavinska odpadna voda je odpadna voda, ki kot posledica meteornih padavin onesnažena odteka z utrjenih, tlakovanih ali z drugim materialom prekritih površin v vode ali se odvaja v javno kanalizacijo (41. točka 4. člena uredbe o emisiji).

Populacijski ekvivalent je enota za obremenjevanje vode, izražena z biokemijsko potrebo po kisiku (BPK5). 1 PE znaša 60 g BPK5 na dan (43. točka 4. člena uredbe o emisiji). V praksi se poenostavljeno ocenjuje, da 1 prebivalec stavbe predstavlja obremenitev 1 PE.

Pretočna greznica je objekt ali gradbeni proizvod za anaerobno čiščenje KOV, v katerem se KOV pretaka iz usedalnega prekata v enega ali več prekatov za anaerobno čiščenje KOV (48. točka 4. člena uredbe o emisiji).

Zmogljivost komunalne čistilne naprave je projektirana sposobnost čiščenja KOV pri največji obremenitvi KČN in se izraža v PE (52. točka 4. člena uredbe o KOV).

Priloga 2: Podatki o opremljenosti aglomeracij na dan 31. 12. 2017

Aglomeracija	Opremljenost	Poročilo o opremljenosti MOP ¹⁾				Analiza doseganja ciljev občine ²⁾					
		PE dejansko	Delež PE ni priključeno v odstotkih	Število prebivalcev	Število priključenih prebivalcev	PE	Število PE neopremljeno	Potrebno zgraditi			
								gravitacijsko omrežje v metrih	tlačno omrežje v metrih	črpališče	MKČN
5025 Grosuplje	da	8.858	0,4	6887	6859	8542	0	0	0	0	0
20910 Šmarje - Sap	delno	2.668	3,2	2543	2462	2998	127	678	323	3	0
5116 Ponova vas - Št. Jurij	delno	1.125	80 (JK ³⁾) 91,4 (KČN)	1094	219	1.331	745	9.056	822	5	0
5118 Spodnja Slivnica	da	715	2	558	547	680	0	0	0	0	0
5122 Brezje pri Grosupljem	da	1.039	0	975	975	1.011	0	0	0	0	0
5051 Zagradec pri Grosupljem	ne	454	100	441	0	523	523	5.357	683	2	0
5031 Malo Mlačevo	delno	190	34,7	189	123	265	65	550	120	1	0
5034 Mala Stara vas	ne	88	100	88	0	108	108	725	310	1	0
5038 Velika Stara vas	ne	117	100	117	0	143	143	2.384	0	0	0
5042 Spodnje Blato	da	121	0	106	106	134	0	0	0	0	0
5045 Veliko Mlačevo	ne	397	100	369	0	441	441	3.667	0	0	0
5046 Gatina	delno	132	1,5 (JK ³⁾) 77,3 (KČN)	132	130	172	22	772	0	0	0
5054 Velika Račna	ne	402	100	394	0	493	493	5.003	4.997	6	0
5057 Peč	ne	96	100	96	0	103	103	3.664	1.700	3	0

Aglomeracija	Opremljenost	Poročilo o opremljenosti MOP ¹⁾				Analiza doseganja ciljev občine ²⁾					
		PE dejansko	Delež PE ni priključeno v odstotkih	Število prebivalcev	Število priključenih prebivalcev	PE	Število PE neopremljeno	Potrebno zgraditi			
								gravitacijsko omrežje v metrih	tlačno omrežje v metrih	črpališče	MKČN
5060 Žalna	ne	60	100	48		70	70	847	1.328	1	0
5062 Čušperk	ne	209	100	209	0	303	303	2.746	180	1	0
5068 Polica	ne	423	100	423	0	468	468	5.378	164	1	0
5070 Žalna	ne	267	100	257	0	328	328	1.976	0	0	0
5077 Velika Loka	ne	201	100	201	0	235	235	4.068	2.443	2	0
5082 Luče	ne	155	100	155	0	218	218	4.583	2.109	3	0
5087 Grosuplje	da	54	0	54	54	68	0	0	0	0	0
5107 Vino	ne	102	100	102	0	122	122	1.888	0	0	1
5112 Bičje - Pece	ne	82	100	82	0	105	105	1.935	0	0	0
5113 Podgorica pri Podtaboru	ne	34	100	34	0	56	56	568	137	1	0
5114 Pece	ne	78	100	78	0	101	101	1.286	509	1	0
5115 Št. Jurij	ne	40	100	40	0	57	57	437	0	0	0
5119 Hrastje pri Grosupljem	ne	107	100	101	0	133	133	1.984	0	0	0
5127 Podgorica pri Šmarju	da	72	0	72	72	120	0	0	0	0	0
5128 Sela pri Šmarju	da	148	0	148	148	215	0	0	0	0	0

Aglomeracija	Opremljenost	Poročilo o opremljenosti MOP ¹⁾				Analiza doseganja ciljev občine ²⁾					
		PE dejansko	Delež PE ni priključeno v odstotkih	Število prebivalcev	Število priključenih prebivalcev	PE	Število PE neopremljeno	Potrebno zgraditi			
								gravitacijsko omrežje v metrih	tlačno omrežje v metrih	črpališče	MKČN
5129 Cikava	da	298	1,4	280	276	319	0	0	0	0	0
5130 Paradišče	da	78	0	78	78	83	0	0	0	0	0
5133 Grosuplje	da	105	0	82	82	112	0	0	0	0	0
5134 Zgornja Slivnica	ne	87	100	87	0	103	103	2.250	0	0	0
5193 Smrjene	ne	23	100	23	0	198	0	0	0	0	0
30221 Polica	ne	156	100	156	0	130	130	5.378	164	1	0
30229 Grosuplje	da	104	0	94	94	104	0	0	0	0	0
3027 Oaza	ne	83	100	83	0	75	75	661	0	0	0

Opombe: ¹⁾ Podatki iz poročila o doseženih oskrbovalnih standardih za leto 2017, ki ga je občina posredovala MOP. Občina MOP poroča o obremenitvi posamezne aglomeracije v PE (ki je sestavljena iz obremenitve glede na število stalno prijavljenih prebivalcev v aglomeraciji na presečni datum ter obremenitve zaradi dejavnosti v aglomeraciji), o deležu (odstotku) obremenitve posamezne aglomeracije, za katero je zgrajena ustrezna infrastruktura (javna kanalizacija oziroma KČN), in ki se odvaja v javno kanalizacijo oziroma je priključen na KČN ter o številu stalno prijavljenih prebivalcev, ki so priključeni na javno kanalizacijo.

²⁾ Podatki iz analize doseganja ciljev, ki jo je pripravila občina. Podatek o obremenitvi posameznih aglomeracij (PE) je v analizi doseganja ciljev povzet po državnem operativnem programu.

³⁾ Javna kanalizacija.

Viri: poročilo o doseženih oskrbovalnih standardih za leto 2017, analiza doseganja ciljev, državni operativni program.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si